

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové
organizace**

**Specifics of accounting and financing of the particular
non-profit organization**

Oldřiška Toušová

Plzeň 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne

.....

podpis autora

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucí práce Ing. Jitce Singerové za veškerý věnovaný čas, pomoc, cenné rady a připomínky při zpracovávání této práce.

Dále bych chtěla vyjádřit poděkování neziskové organizaci Oblastní charitě Klatovy, jmenovitě především Bc. Marii Malkusové a Ing. Radce Maňasové za poskytnutí cenných rad a dokumentů o organizaci.

Obsah

Úvod	7
1. Neziskové organizace a financování jejich činností	8
1.1. Vymezení neziskového sektoru a neziskových organizací	8
1.1.1. Typologie neziskových organizací	8
1.1.2. Právní úprava a definice základních druhů NNO v České republice	11
1.1.2.1. Nadace, nadační fond	11
1.1.2.2. Občanské sdružení	11
1.1.2.3. Obecně prospěšná společnost	12
1.1.2.4. Registrované církve a náboženské společnosti	12
1.1.3. Charakteristické znaky NNO	12
1.1.4. Statistika NNO v České republice	14
1.1.5. Účetnictví neziskových organizací	16
1.1.5.1. České účetní standardy 401 – 414	16
1.2. Financování činností neziskových organizací	23
1.2.1. Principy financování	23
1.2.2. Způsoby financování	26
1.2.3. Finanční zdroje	27
2. Oblastní charita Klatovy	31
2.1. Základní údaje a popis společnosti	31
2.2. Střediska	32
2.3. Ekonomické výsledky Oblastní charity Klatovy za rok 2012	34
3. Vymezení specifík účetnictví a financování OCH Klatovy	36
3.1.1. Základní informace o vedení účetnictví v OCH Klatovy	36
3.1.2. Krátkodobý finanční majetek	37
3.1.3. Opravné položky k pohledávkám a rezervy	38
3.1.4. Dlouhodobé závazky	38
3.1.5. Účetní doklady	38
3.1.5.1. Oběh účetních dokladů	39
3.1.6. Účetní knihy	40
3.1.7. Rozsah a způsob sestavení účetní závěrky	43
3.1.8. Úschova účetních záznamů	45
3.2. Specifika účetnictví	45

3.2.1.	Směrná účtová osnova	45
3.2.2.	Rozvaha	45
3.2.3.	Výkaz zisku a ztráty.....	45
3.2.4.	Dlouhodobý majetek.....	45
3.2.5.	Zásoby.....	47
3.2.6.	Příloha k účetní závěrce OCH Klatovy.....	48
3.2.7.	Dotace	48
3.3.	Specifika financování OCH Klatovy	49
3.3.1.	Tržby za vlastní výkony.....	49
3.3.2.	Dotace MPSV	50
3.3.3.	Ostatní dotace (Plzeňský kraj)	51
3.3.4.	Dotace města Klatovy	53
3.3.5.	Tříkrálová sbírka.....	54
3.3.6.	Přijaté dary	56
3.3.7.	Veřejná sbírka – vánoční bazar, koncerty.....	57
4.	Zhodnocení poznatků a návrh další možnosti financování OCH Klatovy.....	59
	Závěr	64
	Seznam tabulek.....	66
	Seznam obrázků.....	67
	Seznam použitých zkratk	68
	Seznam použité literatury	69
	Seznam příloh	72

Úvod

V současné době neziskové organizace zaujímají významné postavení a jejich počet se neustále rozrůstá. Již z názvu vyplývá, že jejich cílem není dosahování zisku. Jsou přínosem pro celou naši společnost, neboť se snaží substituovat to, co nemohou obsáhnout státní instituce. Působí v mnoha oblastech, mezi něž patří například zdravotní a sociální péče, kultura a péče o památky, vzdělávání, ochrana životního prostředí, náboženství a v neposlední řadě rekreace.

Tato bakalářská práce s názvem Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace bude rozdělena do dvou částí. První část, jakožto část teoretická, se bude zabývat charakterizováním neziskových organizací a financováním jejich činností. Poté bude následovat druhá část, a to část praktická, v níž bude představena nezisková organizace Oblastní charita Klatovy, s právním statutem veřejná církevně právnická osoba a budou představeny ekonomické výsledky jednotlivých středisek. Dále budou v této druhé části vymezena specifika účetnictví a financování Oblastní charity Klatovy. Na závěr autorka zhodnotí zjištěné poznatky o Oblastní charitě Klatovy a navrhne další možný způsob financování.

Cílem této práce bude vymežit specifika účetnictví a financování neziskových organizací na příkladu Oblastní charity Klatovy a navrhnout další způsob financování Oblastní charity Klatovy.

Při zpracovávání teoretické části bude použita rešerše příslušné literatury. V praktické části bude mimo jiné proveden průzkum financování Oblastní charity Klatovy za sledovaná období 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012. Závěrečná část práce bude věnována zhodnocení poznatků.

1. Neziskové organizace a financování jejich činností

„Neziskové organizace jsou právnické či sociální subjekty vytvořené za účelem výroby zboží a služby, jejichž stav nedovoluje, aby byly zdrojem příjmů, zisku nebo jiným finančním výnosem pro jednotky, které je založily, řídí nebo financují.“ [7]

1.1. Vymezení neziskového sektoru a neziskových organizací

Neziskový neboli třetí sektor je sektor stojící na pomezí trhu a státu a je považován za součást národního hospodářství a součást každé vyspělé země. Též je označován jako dobrovolnický, nevládní či nezávislý. Je tvůrcem významné ekonomické síly, neboť zde pracuje mnoho placených pracovníků i dobrovolníků. Tento sektor tvoří neziskové organizace, které jsou vymezeny v následujícím textu. [2]

K významnému rozmachu neziskových organizací, především těch, jejichž zřizovatelem byl stát a jeho organizace, dochází po roce 1989. Jsou charakterizovány jako subjekty založené na neziskovém principu, aby dosáhly společného, společenského dobra, které slouží veřejnému prospěchu. Hlavním předmětem jejich činnosti tedy není podnikání, nýbrž zabezpečování služeb celé veřejnosti. To je hlavní rozdíl mezi podnikem a neziskovou institucí. [7] Podle P. F. Druckera je posláním neziskové organizace změna lidí a společnosti, a proto musí být ve vedoucích pozicích neziskových organizací kvalitní pracovníci. Dále zastává názor, že efektivní nezisková organizace dokáže vytvářet poptávku a nikoliv pouze uspokojovat potřeby lidí. [1]

1.1.1. Typologie neziskových organizací

Existuje několik druhů neziskových organizací. Člení se podle různých kritérií, která se mohou navzájem prolínat.

a) členění dle globálního charakteru poslání

- organizace veřejně prospěšné (Public Benefit Organization) – organizace, které poskytují veřejné a smíšené statky celé veřejnosti. Příkladem je charita, nadace a nadační fondy
- organizace vzájemně prospěšné (Mutual Benefit Organization) – organizace vzájemně podporující skupiny občanů, jejich společné zájmy a potřeby. Nejedná se o uspokojování potřeb celé společnosti, ale pouze o uspokojování potřeb svých členů, přičemž nesmí být porušována práva těch, kteří nejsou jejich členy. Příkladem je profesní spolek, Komora auditorů České republiky

b) členění dle předmětu činnosti

- státní (vládní, veřejné) neziskové organizace
- soukromé (nevládní, nestátní) neziskové organizace [7]

Státní neziskové organizace se dělí na organizační složky (ministerstva, soudy, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky a podobně) a příspěvkové organizace (Národní divadlo, Národní knihovna České republiky, Národní památkový ústav a podobně). Založit státní neziskové organizace, které zajišťují převážně realizaci veřejné správy, je oprávněn stát, kraj, obec či jejich organizační složky. [6]

Organizační složka státu je účetní jednotkou, ale není právnickou osobou, kdežto příspěvková organizace je účetní jednotkou i právnickou osobou. Posláním státních neziskových organizací je vykonávat takové činnosti, které musejí být vykonávány pouze nekomerčně, a zároveň které dbají o potřeby široké veřejnosti. [6]

Nestátní neziskové organizace (NNO) zřizují občané jakožto fyzické i právnické osoby. Podmětem je samořízení společnosti a občané v rámci dané společnosti mohou usměrňovat svá jednání. NNO snižují celkové výdaje státu, neboť zabezpečují statky, které by bez NNO musel zajistit stát sám. V těchto organizacích se také zvyšuje poptávka po pracovních silách. Z tohoto důvodu poté ubývá počtu pracovníků ve veřejném sektoru. [7]

c) členění dle Rady vlády pro NNO

- nadace - Nadace Terezy Maxové, Nadace Jedličkova ústavu, Nadace Vodafone České republiky a podobně
- občanská sdružení - Adra, ALEN – sdružení žen postižených rakovinou a podobně
- nadační fondy - Nadační fond Albert, Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových a podobně
- obecně prospěšné organizace - Sirius, o. p. s., Etela, o. p. s. a podobně
- organizační jednotky sdružení - Česká bowlingová asociace a podobně
- evidované právnické osoby - farnost, biskupství, charitativní organizace a podobně [7]

Poradní orgán Radu vlády pro NNO používá ke své činnosti vláda České republiky. Úkolem tohoto orgánu je mimo jiné vytvářet na návrh předsedy podklady pro vládu,

kteří mají vztah k NNO, dbát o právní předpisy týkající se NNO a sledovat postavení NNO v rámci Evropské unie. [21]

d) členění dle realizované činnosti

- Mezinárodní klasifikace neziskových organizací – ICNPO
- Systém klasifikace netržních činností OSN – COPNI
- Odvětvová klasifikace ekonomických činností (nevýrobních) – OKEČ [7]

Tab. č. 1: Struktury v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ

ICNPO	COPNI	OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	1. Rekreační, kulturní služby	92. Rekreační, kulturní a sportovní činnost
2. Vzdělávání a výzkum	2. Vzdělávání, výzkum	80. Školství 73. Výzkum
3. Zdravotnictví	3. Služby zdravotnické	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	4. Sociální služby	85.3 Sociální služby
5. Přírodní a životní prostředí		75. Kolektivní a individuální sociální služby a soc. politiky
6. Komunitní rozvoj a bytové hospodářství		
7. Občanskoprávní osvěta a politické organizace		
8. Filantropie		
9. Nadace mezinárodní		
10. Náboženství a církve	5. Církevní služby	
11. Odbory a profesní spolky	6. Organizace profesní, odborářské a občanská sdružení	91. Činnost společenských organizací
6. Nespecifikované činnosti	7. Ostatní služby, smíšené a nespecifikované	93. Ostatní osobní služby

Zdroj: Frič Pavol. Neziskový sektor v České republice, upraveno autorkou [2]

Český statistický úřad využívá od roku 2002 systém Klasifikace netržních činností OSN - COPNI. [7]

e) členění dle právní normy

- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu a nejsou zřízena za účelem výdělečné činnosti
- občanská sdružení včetně odborových organizací
- politické strany a politická hnutí
- registrované církve a náboženské společnosti
- nadace, nadační fondy
- obecně prospěšné společnosti
- veřejné vysoké školy
- veřejné výzkumné instituce
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu
- obce, organizační složky státu, kraje, příspěvkové organizace, státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon [24]

Všechny zmíněné druhy neziskových organizací jsou zřizovány a zároveň podléhají zákonu, vyhlášce či nařízení vlády. [7]

1.1.2. Právní úprava a definice základních druhů NNO v České republice

1.1.2.1. Nadace, nadační fond

Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech

„Nadace nebo nadační fond jsou účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá podle tohoto zákona pro dosahování obecně prospěšných cílů. Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.“ [25]

1.1.2.2. Občanské sdružení

Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů

„Občané mají právo se svobodně sdružovat. K výkonu tohoto práva není třeba povolení státního orgánu. Tento zákon se nevztahuje na sdružování občanů: v politických stranách a politických hnutích, k výdělečné činnosti nebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání, v církvích a náboženských společnostech.“ [26]

1.1.2.3. Obecně prospěšná společnost

Zákon č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech

„Obecně prospěšná společnost je právnická osoba, která:

- a) je založena podle tohoto zákona,*
- b) poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek*
- c) její výsledek hospodaření (zisk) nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů jejích orgánů nebo zaměstnanců a musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které byla obecně prospěšná společnost založena.“ [27]*

1.1.2.4. Registrované církve a náboženské společnosti

Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech

„Církví a náboženskou společností se rozumí dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování a duchovní služby. Zákon nedělá rozdíly v postavení mezi církvemi a náboženskými společnostmi. Záleží tedy pouze na vůli zakládajících subjektů, zda založí církev či náboženskou společnost.“ [28]

1.1.3. Charakteristické znaky NNO

NNO jsou:

- institucionalizované – mají své instituce
- soukromé – instituce nejsou součástí státní správy, struktura neziskové organizace je soukromá
- neziskové – zisk se nepřevádí zakladatelům či těm, co neziskovou organizaci řídí, ale využívá se ve prospěch organizace
- samosprávné a nezávislé – mají své vlastní postupy, struktury a nejsou závislé na jiných institucích či na státu
- dobrovolné – účast na činnostech je zde dobrovolná [7]

Dobrovolnická práce znamená činnost, která je vykonávána zdarma či za symbolickou mzdu. Podle P. F. Druckera je dobrovolnická práce neocenitelná. [1] Údaj o dobrovolnictví je důležitým makroekonomickým údajem v oblasti nestátního

neziskového sektoru, neboť oceněním dobrovolnické práce roste hodnota celkové produkce a hrubé přidané hodnoty. V účetnictví jednotlivých organizací se ale nevykazuje. [14] K 1. 1. 2003 nabyl účinnosti zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (Zákon o dobrovolnické službě), který nepůsobí direktivně. Je zcela na uživatelích, jestli zákon budou respektovat či nikoliv. Podle tohoto zákona probíhá dobrovolnická služba v akreditovaném režimu. Akreditovaný režim se týká pouze NNO, kterým ho uděluje Ministerstvo vnitra České republiky. [29]

Tab. č. 2: Počet hodin odpracovaných dobrovolníky v neziskových institucích
2010 – 2011

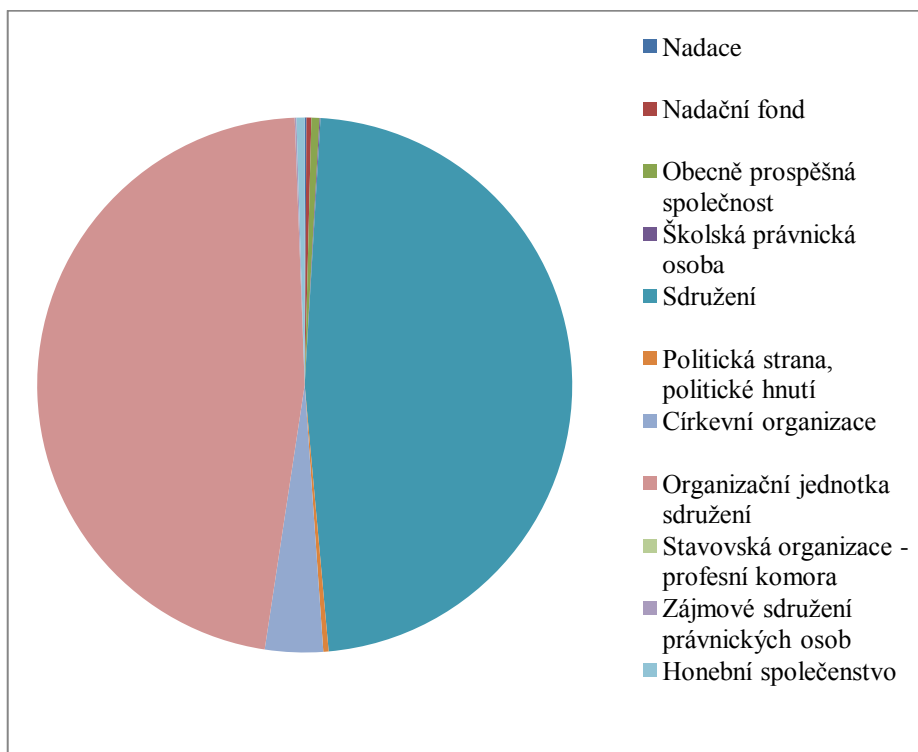
Název právní formy	2010	2011
Nadace	54.797	48.453
Nadační fond	124.080	131.340
Obecně prospěšná společnost	200.397	217.540
Školská právnická osoba	31.973	27.749
Sdružení (svaz, spolek, klub,...)	20.232.605	21.379.604
Politická strana, politické hnutí	70.600	143.322
Církevní organizace	2.380.675	1.571.799
Organizační jednotka sdružení	20.705.414	21.105.326
Stavovská organizace – profesní komora	2.430	2.284
Zájmové sdružení právnických osob	24.597	43.892
Honební společenstvo	193.834	221.595
Celkem	44.021.402	44.892.904

Zdroj: Český statistický úřad: Ekonomické výsledky neziskových institucí 2011 [14]

Z předchozí tabulky číslo 2 je patrné, že v roce 2011 se většinou odpracované hodiny dobrovolníky v jednotlivých právních formách zvyšovaly v porovnání s rokem 2010, v některých případech došlo skoro až k dvojnásobnému navýšení (politická strana, politické hnutí a zájmové sdružení právnických osob). Dokonce v roce 2011 se ve sdružení počet hodin zvýšil o 1.146.999 hodin oproti roku 2010. Tento údaj je velice pozitivním zjištěním, že míra sociálního citění s druhými je na vzestupu.

Z následujícího obrázku číslo 1 je vidět rozdíl v odpracovaných hodinách dobrovolníky v jednotlivých právních formách v roce 2011. Nejvíce hodin odpracovali dobrovolníci ve sdruženích, což svědčí o velké lidské solidaritě v této právní formě.

Obr. č. 1: Počet hodin odpracovaných dobrovolníky v neziskových institucích v roce 2011

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z předchozí tabulky, 2014

1.1.4. Statistika NNO v České republice

V roce 2006 založilo Ministerstvo informatiky České republiky Evidenci NNO. Tato databáze obsahuje důvěryhodné informace o NNO České republiky, které slouží především pracovníkům neziskových organizací, pracovníkům státní správy a samosprávy, novinářům i široké veřejnosti. V současné době se o Evidenci NNO stará Ministerstvo vnitra České republiky, které spolupracuje s Českým statistickým úřadem.

[15]

Tab. č. 3: Počet NNO v České republice 1990 – 2012

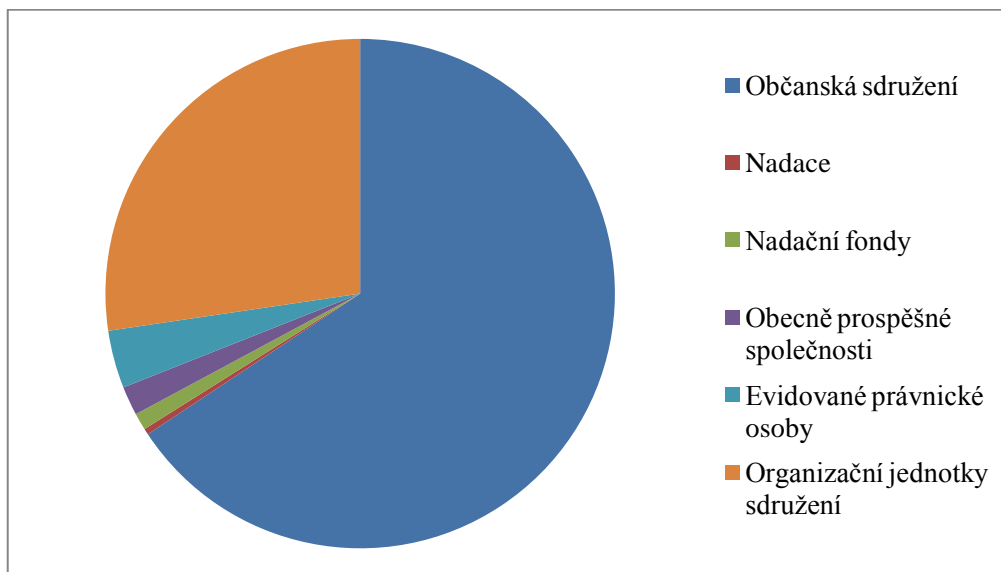
Rok	Občanská sdružení	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Evidované právnické osoby	Organizační jednotky sdružení
1990	3.879					
1991	9.366					
1992	15.393	1.551				
1993	21.694	2.786				
1994	24.978	3.800				
1995	26.814	4.253				
1996	27.807	4.392		1		
1997	30.297	5.238		52		
1998	36.046	55	71	129		
1999	38.072	272	695	560		
2000	42.302	282	735	557		
2001	47.101	299	784	701		
2002	49.108	330	825	762	4.785	30.547
2003	50.997	350	859	884	4.946	31.509
2004	53.306	362	898	1.038	4.927	32.020
2005	54.963	368	925	1.158	4.605	33.178
2006	58.347	380	992	1.317	4.464	28.868
2007	61.802	390	1.048	1.486	4.446	29.378
2008	65.386	411	1.095	1.658	4.399	29.752
2009	68.631	429	1.168	1.813	4.347	30.640
2010	72.111	449	1.205	1.958	4.352	31.166
2011	75.627	455	1.269	2.126	4.366	32.104
2012	77.801	458	1.278	2.183	4.348	32.376

Zdroj: Neziskovky: Statistika počtu NNO v letech 1990 - 2012 [11]

Tabulka číslo 3 ukazuje, že počet NNO neustále rok od roku roste a nejvíce je zastoupeno občanských sdružení, která vznikla jako první po roce 1989. Došlo k jejich masivnímu rozvoji, neboť v roce 1990 jich bylo 3.879 a v roce 2012 je jich 77.801, což

je nárůst téměř o 74.000. Nadace začaly vznikat v pořadí jako druhé. V současné době jich máme nejméně, což je zřejmé z obrázku číslo 2 pod textem.

Obr. č. 2: Rozdíly v počtu NNO

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z předchozí tabulky, 2014

1.1.5. Účetnictví neziskových organizací

Neziskové organizace jako účetní jednotky jsou podle zákona o účetnictví povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku. Nezisková organizace vzniká dnem zápisu do rejstříku a zaniká dnem výmazu. [31]

Účetnictví je činnost zaznamenávající informace o hospodářských jevech podniku v peněžních jednotkách. [5] Účetní jednotky jsou dle zákona o účetnictví povinny účtovat skutečnosti o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. [31]

1.1.5.1. České účetní standardy 401 – 414

Při účtování se neziskové organizace mimo jiné řídí Českými účetními standardy. České účetní standardy, vydané Ministerstvem financí, blíže popisují účetní metody spolu s postupy účtování, aby byla zaručena podobnost účetních závěrek těch účetních jednotek, pro které není hlavním předmětem činnosti podnikání. Navazují na zákon o účetnictví, ale nejsou právním předpisem, a proto není vyloučeno odchýlení účetních jednotek od těchto standardů. Pokud by k odchýlení došlo, účetní jednotka zaznamená tuto skutečnost v příloze účetní závěrky. [9]

V následující části budou autorkou České účetní standardy stručně popsány.

Číslo a název Českého účetního standardu

- 401 Účty a zásady účtování na účtech
- 402 Otevírání a uzavírání účetních knih
- 403 Inventarizační rozdíly
- 404 Kursové rozdíly
- 405 Deriváty
- 406 Operace s cennými papíry a podíly
- 407 Opravné položky k pohledávkám, rezervy a pohledávky po lhůtě splatnosti
- 408 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
- 409 Dlouhodobý majetek
- 410 Zásoby
- 411 Zúčtovací vztahy
- 412 Náklady a výnosy
- 413 Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky
- 414 Přechod z jednoduchého účetnictví na účetnictví [9]

401 Účty a zásady účtování na účtech

V tomto účetním standardu je vymezen okamžik uskutečnění účetního případu, účtování na aktivních a pasivních účtech (souhrnně rozvahových účtech) a účtování na nákladových a výnosových účtech (souhrnně výsledkových účtech), metoda účtování časového rozlišení, účtový rozvrh, analytické účty, podrozvahové účty a účetnictví na úrovni vnitřních organizačních středisek. [9]

402 Otevírání a uzavírání účetních knih

Účty hlavní knihy se otevírají účetními zápisy a uzavírají se též účetními zápisy. [9]

403 Inventarizační rozdíly

Inventarizace, prováděna účetními jednotkami k okamžiku sestavení účetní závěrky, představuje porovnání skutečného stavu veškerého majetku a závazků se stavem majetku a závazků uvedených v účetnictví. Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují pomocí těchto metod:

- a) fyzická inventura – skutečný stav je zjištěn počítáním, měřením či vážením

- b) dokladová inventura – skutečný stav nelze zjistit počítáním, měřením či vážením, ale na základě písemných dokumentů, příkladem je zjištění peněžních prostředků na běžném účtu [31]

Inventarizačním rozdílem se rozumí situace, kdy účetní stav je vyšší než stav ve skutečnosti. Vzniká tak manko, v případě peněžních prostředků a cenin se hovoří o schodku. Je-li účetní stav nižší než stav ve skutečnosti, dochází k přebytku. [9]

Inventarizační rozdíly jsou účtovány obvykle do nákladů či výnosů účetního období, za které se inventarizace provádí. Porovnáním skutečného stavu s účetním stavem proces inventarizace nekončí, neboť je ještě potřeba vyšetřit příčiny vzniku inventarizačních rozdílů a stanovit způsob vypořádání těchto rozdílů. [9]

404 Kursové rozdíly

Majetek a závazky vyjádřené v cizí měně je nutné přepočítat na měnu českou. Účetní jednotka má na výběr ze dvou způsobů přepočtu cizí měny:

- a) denní kurz – účetní jednotka vyhledá ke dni uskutečnění účetního případu kurz České národní banky
- b) pevný kurz – účetní jednotka stanoví kurz na určité období, kterým může být měsíc, čtvrtletí či pololetí [9]

Vzniklý kurzový rozdíl je účtován na účet 563 Kurzové ztráty, anebo na účet 663 Kurzové zisky.

405 Deriváty

Derivát je definován jako smlouva, podle níž vznikne jedné účetní jednotce finanční aktivum a druhé účetní jednotce finanční závazek. [9]

406 Operace s cennými papíry

Cenné papíry neziskových organizací se člení na majetkové účasti, dluhové cenné papíry držené do splatnosti, cenné papíry určené k obchodování a ostatní cenné papíry. [9]

407 Opravné položky k pohledávkám, rezervy a pohledávky po lhůtě splatnosti

Opravné položky

Opravné položky dočasně snižují hodnotu majetku. Tvoří se také k pohledávkám po lhůtě splatnosti, které by ještě dlužník mohl uhradit. Evidují se na podrozvahových účtech. Po uhrazení pohledávky dlužníkem dojde k čerpání neboli zrušení vytvořené opravné položky.

Rezervy

Rezervy jsou vymezeny jako cizí zdroje majetku organizace. Cílem jejich tvorby je krytí očekávaných výdajů v budoucnosti. Čerpání rezerv podléhá obecně platným právním předpisům. Neziskové organizace mohou vytvořit rezervy typu:

- a) opravy hmotného majetku
- b) pěstební činnost
- c) ostatní rezervy [8]

O každé rezervě, kterou nezisková organizace vytvoří, je nutné uvést ve vnitřní směrnici o tvorbě rezervy druh opravovaného majetku, rozpočet na opravu, rok, kdy bude zahájena tvorba rezervy, dobu, jakou bude trvat tvorba rezervy a předpokládaný rok zahájení opravy. [8]

Pohledávky po lhůtě splatnosti

Účetním jednotkám je umožněno podle zákona o daních z příjmů uplatnit vybrané pohledávky po lhůtě splatnosti jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Z pohledávek po lhůtě splatnosti se postupem času mohou stát pohledávky nedobytné, které se odepisují a dochází k trvalému snížení hodnoty pohledávky. [9]

408 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry jsou charakteristické dobou splatností do jednoho roku. Krátkodobý finanční majetek zahrnuje tyto účty: Pokladna, Ceniny, Účty v bankách, Majetkové cenné papíry k obchodování, Dluhové cenné papíry k obchodování, Ostatní cenné papíry, Pořizovaný krátkodobý finanční majetek, Peníze na cestě, Krátkodobé bankovní úvěry a Eskontní úvěry. [9]

409 Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek je definován jako majetek, který účetní jednotka používá dobu delší než 1 rok. Tento majetek se nespotebovává, ale postupně se opotřebovává. Opotřebení vyjadřují odpisy. Je členěn na dlouhodobý majetek hmotný (stavby, pozemky,...), nehmotný (zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,...) a finanční (dluhové cenné papíry držené do splatnosti, půjčky a úvěry,...). [9]

410 Zásoby

Zásoby jsou představovány materiálem, nedokončenou výrobou, polotovary, výrobky, zbožím a zvířaty. [9]

411 Zúčtovací vztahy

Zúčtovací vztahy nalezneme ve třetí účtové třídě směrné účtové osnovy. Jedná se o vztahy, které má organizace k jiným podnikům, ať už ve formě pohledávek či závazků. [9]

Pohledávka, jakožto součást aktiv organizace, je definována jako právo věřitele na uhrazení peněz od dlužníka. [8] Pohledávkou rozumíme také poskytnuté provozní zálohy, pro něž je vyhrazen účet 314. Záloha je evidována jako pohledávka, dokud dodavatel nedodá organizaci dodávku.

Naopak závazek je součástí pasiv a představuje povinnost v budoucnu věřiteli zaplatit. Analogicky pokud poskytnutá provozní záloha byla evidována jako pohledávka za dodavatelem, bude přijatá provozní záloha evidována jako závazek vůči odběrateli.

412 Náklady a výnosy

Náklad je v penězích vyjádřená spotřeba, úbytek nebo opotřebení majetku. Je nutné rozlišovat pojmy náklad a výdaj. Výdaj je úbytek peněžních prostředků v pokladně či na běžném účtu. Výnos je v penězích vyjádřený výkon organizace a opět musíme rozlišovat mezi výnosy a příjmy. Přibudou-li peněžní prostředky v pokladně či na běžném účtu, hovoříme o příjmu.

Účtové skupiny nákladů neziskových organizací jsou:

50 – Spotřebované nákupy

51 – Služby

52 – Osobní náklady

53 – Daně a poplatky

54 – Ostatní náklady

55 – Odpisy, prodaný majetek, rezervy a opravné položky

58 – Poskytnuté příspěvky

59 – Daň z příjmů

Účtové skupiny výnosů neziskových organizací jsou:

60 – Tržby za vlastní výkony a za zboží

61 – Změna stavu vnitroorganizačních zásob

62 – Aktivace

64 – Ostatní výnosy

65 – Tržby z prodeje majetku, rezervy a opravné položky

68 – Přijaté příspěvky

69 – Provozní dotace

Zásady účtování nákladů a výnosů

- a) o nákladech je účtováno na vrub nákladových účtů (účtová třída 5) a o výnosech je účtováno ve prospěch výnosových účtů (účtová třída 6)
- b) náklady a výnosy jsou účtovány do období, s nímž časově a věcně souvisí, to znamená, že se časově rozlišují (časové rozlišení bude probráno v následující pasáži)
- c) účetní případy jsou účtovány na účty narůstajícím způsobem (nákladové a výnosové účty vykazují nulový zůstatek na začátku účetního období)
- d) na konci účetního období se konečné stavy účtů třídy 5 a 6 převádějí na účet 963 Účet hospodářského výsledku; konečným stavem tohoto účtu je zjištěn účetní výsledek hospodaření a tento konečný stav se převede na účet 962 Konečný účet rozvažný
- e) je zakázána vzájemná kompenzace nákladů a výnosů [5]

Časové rozlišení nákladů a výnosů

Jak již bylo autorkou uvedeno, náklady a výnosy se musí účtovat do období, s nímž časově a věcně souvisí. Pro překlenutí časového nesouladu mezi okamžikem

uskutečnění výdaje a okamžikem, kdy vznikne náklad, se používá časové rozlišení nákladů. Analogicky pro překnutí časového nesouladu mezi okamžikem uskutečnění příjmu a okamžikem, kdy vznikne výnos, se používá časové rozlišení výnosů. [5]

Zásady časového rozlišení:

- náklady a výdaje týkající se budoucích období musí být časově rozlišeny pomocí účtu Náklady příštích období a účtu Výdaje příštích období
- výnosy a příjmy týkající se budoucích období musí být časově rozlišeny pomocí účtu Výnosy příštích období a Příjmy příštích období
- pro zaúčtování účetního případu jako časové rozlišení musí být současně známy tyto tři faktory: účel vynaložené částky, výše částky a období, jehož se účetní případ týká
- účty časového rozlišení podléhají inventuře [5]

Náklady příštích období zahrnují výdaje běžného období, které se týkají nákladů příštích období, a to jednotlivých nákladových položek. [5]

Komplexní náklady příštích období nemají vztah k jednotlivému nákladovému druhu, a proto musí být sledovány ve vztahu k určitému účelu. Příkladem je dlouhodobá propagace, neboť jsou zde zahrnuty mzdy zaměstnanců, pojistné z mezd, spotřeba materiálu a podobně. [5]

Výdaje příštích období představují náklady, které již vznikly, ale výdaj se doposud neuskutečnil. [5]

Výnosy příštích období zahrnují částky přijaté v běžném období, které věcně náleží do výnosů příštích období. [5]

Příjmy příštích období představují příjmy, které věcně a časově patří do výnosů běžného období, ale organizace je ještě neobdržela. [5]

413 Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky

Vlastní zdroje budou ještě popsány, a proto autorka nyní uvede pouze dlouhodobé závazky. Dlouhodobé závazky jsou představovány dlouhodobými bankovními úvěry, vydanými dluhopisy, závazky z pronájmu, přijatými dlouhodobými zálohami, dlouhodobými směnkami k úhradě, dohadnými účty pasivními a ostatními dlouhodobými závazky. [9] Je jim vymezena účtová skupina 95 směrné účtové osnovy.

414 Přejchod z jednoduchého účetnictví na účetnictví

Tento standard vymezuje pravidla při přechodu z jednoduchého účetnictví na účetnictví. [9]

1.2. Financování činností neziskových organizací

Každá nezisková organizace musí zajistit financování svých činností v dostatečné výši a ve vhodné struktuře. Musí zabezpečit zdroje, aby pokryla náklady svého fungování i náklady na činnosti, které provozuje. Finanční zdroje mohou výrazně ovlivnit kvalitu a rozsah poskytovaných služeb. Základními principy financování neziskové organizace je vícezdrojovost, samofinancování a fundraising, neziskovost a osvobození od daní. [7] Zákon, jež upravuje financování NNO, je zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. [30]

1.2.1. Principy financování

Princip vícezdrojovosti

Vícezdrojové financování znamená, že nezisková organizace hospodaří s více zdroji financování, přičemž zdroje financování jsou definovány jako přímé a nepřímé finanční a nefinanční prostředky, které plynou do neziskové organizace. Výhodou vícezdrojovosti se stává ta skutečnost, že organizace nemá vztah pouze k jednomu zdroji financování, čímž předejde nebezpečí nepředvídatelnému zániku jednoho ze zdrojů. V současné době většina donátorů odmítá financovat celý projekt či provoz instituce, a proto nezisková organizace musí zabezpečit pro své fungování i další zdroje a princip vícezdrojovosti tak využít. [7]

Dělení zdrojů financování podle různých kritérií:

- způsob získání - interní (vlastní) zdroje X externí (cizí) zdroje
- charakter zdrojů - finanční zdroje X nefinanční zdroje (věcné dary, dobrovolnictví, zkušenosti a podobně)
- původ zdrojů - domácí, místní zdroje X zahraniční zdroje
- financující subjekt - veřejné zdroje (státní správa, samospráva, mezinárodní instituce, daňová asignace) X soukromé zdroje (nadace, podnikatelské subjekty, individuální dárci, církve a náboženské společnosti) [7]

Princip samofinancování

Samofinancováním neziskových organizací se rozumí získávání finančních a nefinančních zdrojů vlastní činností (například prodejem vlastních výrobků). Je to činnost, díky které neziskové organizace získávají další druhy příjmů (mimo příjmů dotačních), finanční stabilitu a nezávislost. Platí zde úměra, že čím vyšší je míra samofinancování, tím vyšší je míra nezávislosti organizace. Aby si organizace udržely svou nezávislost a finanční stabilitu, vykonávají doplňkovou nebo i podnikatelskou činnost, kterou řadíme do zdrojů samofinancování. Bohužel s těmito činnostmi mohou vyvstat i různá rizika, kdy nezisková organizace použije získané zdroje mimo veřejně prospěšný účel, bude se více soustředit na doplňkovou nebo podnikatelskou činnost na úkor poslání organizace a podobně. [7]

Princip fundraisingu

Fundraising je definován jako činnost, kdy nezisková organizace se snaží přesvědčit občany, aby jí byli oporou a poskytli jí finanční a nefinanční zdroje. Zahrnuje různé metody, postupy a způsoby, jak tyto dodatečné prostředky získat. [3] Nalezneme ho pouze u neziskových organizací, které se snaží vytvořit s dárci dlouhodobý vztah. [7] Mezi nejčastější způsoby získávání finančních prostředků, o něž by měla nezisková organizace slušně požádat, patří především veřejné sbírky, benefiční akce, dotace, granty, dary, příspěvky. [3] Veřejná sbírka je definována v zákoně č. 117/2001 Sb. o veřejných sbírkách takto: „*Veřejnou sbírkou je získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí. Veřejnou sbírku je oprávněna konat za podmínek stanovených tímto zákonem pouze právnická osoba.*“ [19] Příkladem této sbírky je Tříkrálová sbírka. Benefiční akcí se rozumí akce, kterou pořádá nezisková organizace a dárcem se stává každý, kdo si zakoupí vstupenku na tuto kulturní, sportovní či zábavnou akci, anebo zakoupí daný předmět určený na dobročinné účely. [17] Při žádosti o finanční prostředky by měla mít organizace připravený důvěryhodný a přesně vypracovaný projekt. Plánování fundraisingu obsahuje: [18]

- 1) definování poslání organizace
- 2) určení cíle

- 3) vypracování harmonogramu aktivit a ročního rozpočtu
- 4) ověření, zda organizace skutečně reaguje na potřeby společnosti
- 5) vybrání nejvhodnější metody fundraisingu
- 6) sestavení možných zdrojů
- 7) specifikování dárců
- 8) požádání o finanční či nefinanční podporu
- 9) zajištění zpětné vazby s dárcem (jak byla podpora použita)
- 10) snaha o obnovení či zvýšení daru

Schopnost efektivního vynakládání finančních i nefinančních zdrojů za účelem dosažení konkrétně stanovených cílů je také jedním z možných principů financování. V případě efektivnosti musí management organizace dbát na jedné straně o získávání zdrojů (efektivnost toku financí do organizace) a na straně druhé o vynakládání zdrojů na dosahování stanovených cílů (efektivnost spotřeby financí v organizaci). [7]

Obr. č. 3: Zobrazení principu efektivnosti

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Princip neziskovosti

Princip neziskovosti znamená, že vytvořený zisk ani příjmy se nepřevádí zakladatelům nebo těm, co organizaci řídí, ale použijí se na splacení nákladů, které vyplývají z poslání neziskové organizace nebo se použijí na zlepšení poskytovaných služeb či zboží. Zdroje dosažené z doplňkové činnosti musí organizace použít pro hlavní neziskovou činnost. [7]

Princip osvobození od daní

Osvobození od daní vyplývá buď z organizačně-právní formy, nebo z činností poskytovaných organizací, přičemž se v úvahu nebere právní forma. [7]

Základní daňové režimy pro toky finančních prostředků jsou:

- 1) osvobození finančních toků neziskové organizace od daní (osvobození od daně z příjmů právnických osob a od majetkových daní a daně z přidané hodnoty)
- 2) úlevy na daních přispěvatelům - donátorům (možnost donátorů uplatnit dar jako nezdanitelnou část základu daně či odčitatelnou položku) [7]

1.2.2. Způsoby financování

Pod pojmem způsoby financování si lze představit, jakým způsobem nezisková organizace získává prostředky, a zároveň jak tyto prostředky využívá. Za základní způsob financování je považováno financování účelové, výkonové, globální a kombinované. [7]

Účelové financování je neziskovými organizacemi upřednostňováno a doporučováno využít v případě vícezdrojového financování. Již z názvu vyplývá, že získané prostředky organizace použije pouze v příslušném roce na přesně vymezený účel. V případě, nepoužije-li instituce všechny prostředky od poskytovatele, musí jej poskytovateli vrátit zpět. I zde existují výhody, ale zároveň i nevýhody financování. Mezi pozitiva tohoto způsobu financování patří například skutečnost, že je zajištěno uskutečnění naplánovaných výstupů a činností a mezi nevýhody absence nástroje k zajištění vyšší hospodárnosti. [7]

Výkonové financování by mělo zamezit negativům financování účelového. Prostředky získává organizace až po uskutečnění výstupů, které byly předem dohodnuty, a proto se organizace snaží splnit výstupy hospodárně a v rozsahu, který byl slíben financující instituci. Mezi další výhody řadí Stejskal mimo jiné zajištění vztahu mezi prostředky, které organizace získá od donátora a nezbytností prostředků na produkci výstupů a mezi nevýhody lze zahrnout například riziko vykonávání úkolů a poskytování služeb na úkor hlavní veřejně prospěšné činnosti. [7]

Globální financování znamená, že nezisková organizace získá od financující organizace prostředky v určité výši dopředu, aby mohla vykonat stanovené činnosti. Globální financování se parciálně podobá účelovému financování, protože zahrnuje účelově vázané prostředky. Tento způsob financování přenáší na management organizace zodpovědnost za hospodaření i za celkové vedení organizace. Využívá se v různých organizačně-právních formách organizací, jež nabízejí určité požadované služby. Je zde snaha sestavit rozpočet v reálnější podobě a podpořit využití vícezdrojového

financování. Ne každá organizace si toto financování může dovolit. Důvodem jsou vysoké nároky na specifikaci některých činností a na rozsah jejich splacení. Mohlo by tak dojít k šetření či nadhodnocování některých činností organizace. [7]

Kombinované financování již v názvu naznačuje, že půjde o kombinaci několika způsobů financování, což je v praxi běžné. Nejčastější kombinací je:

- výkonový + účelový způsob financování
- účelový + globální způsob financování [7]

1.2.3. Finanční zdroje

V textu již autorka zmínila, že existuje několik typů neziskových organizací. A právě podle typu neziskové organizace se diferencuje financování činností těchto organizací. Jakým způsobem bude organizace provádět financování své činnosti, je dáno vnitřními či legislativními předpisy. [7] Například již dříve zmíněná organizační složka státu dostává prostředky ze státního rozpočtu, a proto příjmy organizační složky státu jsou příjmy státního rozpočtu a výdaje jsou též výdaji státního rozpočtu. Také má k dispozici prostřednictvím státního rozpočtu mimorozpočtové zdroje. Mimo státní rozpočet využívá prostředky z fondu kulturních a sociálních potřeb, který povinně vytváří paralelně s rezervním fondem. Naopak příspěvková organizace hospodaří s příjmy získanými z hlavní činnosti a zbytek výdajů je hrazen ze státního rozpočtu. Dále podle Pavláška příspěvková organizace využívá například zdrojů svých fondů, zdrojů získaných jinou činností, peněžitých darů od fyzických či právnických osob či prostředků poskytnutých ze zahraničí. Povinně vytváří rezervní fond, fond reprodukce majetku, fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb. [6]

Rozdělení finančních zdrojů:

Vlastní zdroje

Vlastní zdroje jsou takové prostředky, které nezisková organizace nevrací původnímu majiteli. V rozvaze je nalezneme na straně pasiv. Jsou nazývány zdroji samofinancování. Samofinancování je definováno jako financování z vnitřních vlastních zdrojů. Vlastní zdroje zahrnují kromě členských příspěvků, které musí členové podle stanov platit každý rok, také podnikání, příjmy z výkonu hlavní činnosti a příjmy z doplňkové činnosti. Vlastní zdroje jsou významné tím, že organizace s nimi může

nakládat podle svého uvážení, má o nich přehled a jistotu do následující časové periody. Vlastní zdroje mohou být použity i na tvorbu finanční rezervy. [7]

Významnými vlastními zdroji jsou vlastní jmění a fondy. Na straně MD účtu Vlastní jmění se účtuje mimo jiné přijatá dotace či finanční dar na pořízení majetku pro vlastní činnost organizace, bezúplatně nabytý majetek pro vlastní činnost organizace, převod zisku za minulé účetní období. Naopak na stranu MD účtu Vlastní jmění je účtována například ztráta za minulé účetní období, pořizovací cena bezúplatně předaného dlouhodobého majetku, která je snižena o vyúčtované oprávky. Fondy jsou definovány jako účelově určené zdroje organizace, které nejsou zdrojem vlastního jmění. Jsou tvořeny a z fondů je čerpáno podle příslušných právních předpisů. [9]

Cizí zdroje

Cizími zdroji se rozumí prostředky, které má nezisková organizace pouze půjčeny. Po určité době je musí vrátit vypůjčitel i s úrokem, který po dobu půjčky vznikl. V rozvaze je nalezneme na straně pasiv. Je to například úvěr, který si nezisková organizace vzala od banky. [7]

Potenciální zdroje

Potenciální neboli nenárokové zdroje jsou finanční či nefinanční prostředky, o které v případě potřeby musí nezisková organizace požádat poskytovatele či vytvořit vhodný projekt. Poskytovateli těchto zdrojů jsou nejen veřejné orgány, ale i soukromé organizace nebo jednotlivci. Do potenciálních zdrojů jsou řazeny příspěvky ze zdrojů Evropské unie, přímé či nepřímé dotace ze státního rozpočtu, firemní či individuální dárcovství a mnoho dalšího. [7]

Dotace ze státního rozpočtu se řídí Zásadami vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, jež byly schváleny v roce 2010. Pokud ústřední orgán, například Ministerstvo životního prostředí, poskytuje dotaci ze státního rozpočtu, musí se řídit zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů a zákonem č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Vždy ve znění pozdějších předpisů. Příjemce dotace je povinen vést podvojný účetnictví. Dotace může být poskytnuta:

- občanským sdružením

- obecně prospěšným společnostem
- účelovým zařízením registrovaných církví a náboženských společností
- dalším právnickým osobám, jejichž hlavním předmětem činnosti je poskytování zejména zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a fyzickým osobám, které poskytují sociálně-právní ochranu dětí
- nadacím a nadačním fondům [22]

Tab. č. 4: Dotace poskytnuté z rozpočtů České republiky 2010 – 2011 (v tis. Kč)

Rozpočet	Suma dotací (r. 2010)	Suma dotací (r. 2011)
Státní rozpočet	5.766.600	5.740.827
Rozpočty krajů a hl. m. Prahy	1.418.528	1.612.069
Rozpočty obcí (bez hl. m. Prahy)	2.578.671	2.727.343
Státní fondy	573.991	781.735
Celkem	10.337.790	10.861.974

Zdroj: Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů [12]

Z tabulky číslo 4 je zřejmé, že nejvíce dotací je poskytováno ze státního rozpočtu a nejméně ze státních fondů. V roce 2011 se celkový součet dotací navýšil oproti roku 2010 o 524.184 tis. Kč.

V roce 2011 bylo poskytnuto NNO 8.403 dotací ze státního rozpočtu. Podpořeno tak bylo 3.036 NNO, což dokládá následující tabulka číslo 5.

Tab. č. 5: Počet dotací poskytnutých ze státního rozpočtu NNO v roce 2011

Název NNO	Účelové zařízení církví	Nadace a nadační fond	Občanské sdružení	Obecně prospěšná společnost
Počet příjemců	179	22	2.471	364

Zdroj: Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů [12]

Dalšími zdroji financování jsou:

- pořádání loterií
- daňové asignace
- dárcovství
- daňová úleva [7]

Daňovou asignací rozumíme situaci, kdy se fyzická osoba, s výjimkou právnické osoby, rozhodne převést určité procento z daně z příjmů neziskové organizaci místo státu. Pozitivem daňových asignací se stává skutečnost, že neziskové organizace navazují vztahy s mnoha občany, které je tak podporují a velikost daně občana se nemění, pouze se mění příjemce daného procenta daně. Daňové asignace v České republice zatím využívány nejsou. [13]

U dárcovství se rozlišují dvě formy, a to na jedné straně individuální a na straně druhé firemní. O individuálním dárcovství je řečeno v takovém případě, kdy dárcem je běžný občan. Je-li dárcem samotný podnik, podnikatel, jedná se o firemním dárcovství. Obě dvě formy významně podporují neziskové organizace. Z informací Ministerstva financí vyplývá, že jedna třetina finančních prostředků neziskové organizace pochází od dárců, a že ročně daruje přibližně 150.000 Čechů, přičemž průměrná částka bývá 11.000 Kč a dohromady tak Češi darují 1,4 miliardy Kč. [16] Dárcovství je spjata už s historií, konkrétně s léty 1918 až 1938, kdy prožívalo rostoucí trend. Znamenalo to pro tehdejší společnost velký přínos a zároveň součást společenského života. Bohužel ale v 50. letech dvacátého století dárcovství začalo značně upadat. Zlomovým rokem se stal rok 1989, kdy už se v České republice dárcovství opět objevuje a pomalu vzrůstá. V současné době je poměrně silně rozvinuto. S darováním jsou nerozlučně spjata masmédiá, v textu již definované veřejné sbírky, kostelní sbírky a dárcovské SMS. [20]

2. Oblastní charita Klatovy

2.1. Základní údaje a popis společnosti

Název organizace: Oblastní charita Klatovy

Právní forma: Církevní právnická osoba – nezisková organizace

Sídlo organizace: Měchurova 317, 339 01 Klatovy

Statutární orgán: Bc. Marie Malkusová, ředitelka

IČO: 66388830

Předmět činnosti: *„Zřizování, zajišťování a provozování nestátních sociálních zařízení a služeb, zajišťování a poskytování humanitární pomoci, zřizování a provozování nestátních zdravotnických zařízení a služeb, zajišťování školení a vzdělávání vlastních pracovníků, zajišťování a organizace pořádání veřejných sbírek, zajišťování a organizace benefičních kulturních, sportovních a společenských akcí, propagační činnost.“* [23]

Počet pracovníků: Fyzický stav 55

Dohoda o pracovní činnosti 9

Dohoda o provedení práce 30

Počet dobrovolníků: 16

Internetové stránky: www.charitakt.cz

Oblastní charita Klatovy (OCH Klatovy) byla založena roku 1997, Ministerstvem kultury, s právním statutem veřejná církevně právnická osoba. Zřizovatelem se stalo Biskupství plzeňské. Vznikla jako samostatná organizační jednotka církve s vlastní právní subjektivitou, a to na základě iniciativy biskupa Mons. Františka Radkovského. Je zapsána v Rejstříku evidovaných právnických osob. Tato organizace je pro Klatovsko velmi důležitá, neboť jejím cílem není tvorba zisku, ale podat pomocnou ruku těm, kteří ji potřebují. Pomáhat druhým lidem je jejím hlavním posláním. Pomáhá a služby poskytuje seniorům, lidem nemocným, tělesně postiženým, matkám s dětmi v tísní a v neposlední řadě také mládeži. Pracovníci OCH Klatovy se povinně účastní různých školení a kurzů. [32]

Své služby poskytuje v těchto klatovských farnostech:

Klatovy, Plánice, Nýrsko, Chudenice, Švihov, Strážov na Šumavě, Měčín

2.2. Střediska

OCH Klatovy provozuje osm středisek, která vznikala postupně od roku 1999.

Charitní ošetrovatelská služba (CHOS)

Toto středisko vzniklo v pořadí jako první, a to v roce 1999. Pracovníci ošetřují nemocné klienty, kteří se vrátili domů z nemocnice. Výhodou je, že pacient je ošetřován přímo ve svém domě, a tak na lékařské úkony nemusí nikam docházet. Služba je poskytována každý den v týdnu, i v sobotu a neděli, a je hrazena zdravotní pojišťovnou. V roce 2012 ji využilo 127 klientů. Základem této služby se stává návrh ošetřujícího lékaře v nemocnici či obvodního lékaře. V případě potřeby je klientovi za poplatek půjčeno i zdravotnické příslušenství, například pomůcky k chůzi, polohovací postel, toaletní doplňky, elektrický vozík.

Nejběžnější lékařské úkony:

- odběr krve
- převazy
- aplikace injekcí
- rehabilitace [32]

Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní (DMD)

Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní působí v Klatovech od roku 2001. Využívají ho matky s dětmi, které se ocitly v nepříznivé životní situaci a nemají kde bydlet. Příčinou může být, že se matka stala obětí domácího násilí, obětí trestné činnosti a podobně. Středisko ubytuje ženy s jejich dětmi a společně s nimi pro ně hledá nový domov, aby byly schopny s dětmi bez jakýchkoliv závažných problémů začít znovu žít a zapojit se tak do společenského života. Dále také pořádá různé výlety a dbá o to, aby maminky s dětmi využily svůj volný čas co nejlépe. V roce 2012 toto středisko hostilo 16 matek a jejich 25 dětí. [32]

Charitní pečovatelská služba (CHPS), rok vzniku 2004

V charitní pečovatelské službě je zaměstnáno 12 pracovníků. Jejich náplní je péče o klienty, kteří se o sebe nemohou sami postarat, a přesto chtějí zůstat ve svém vlastním domě. Tato služba placená klientem zahrnuje například pomoc při osobní hygieně, dovoz oběda, úklid domácnosti, nákup. Je vykonávána každý den, s výjimkou soboty a neděle. [32]

Osobní asistence těžce tělesně postižených (OSA), rok vzniku 2004

Již z názvu je zřejmé, že cílovou skupinu tvoří tělesně postižení lidé, kterým pracovníci pomáhají vykonávat běžné činnosti. Cílem je, aby se život postiženého přiblížil co nejvíce životu zdravého člověka. Službu musí klient zčásti hradit sám. Mezi klientem a střediskem Osobní asistence se uzavírá písemná smlouva. [32]

Domov pokojného stáří Naší Paní (DPS), rok vzniku 2005

V Domově pokojného stáří Naší Paní žijí senioři, kteří už nemohou bydlet ve svém domě. Je poskytnuto ubytování, stravování a ošetrovatelská i zdravotní péče. Cílem je, aby se zde senioři cítili jako doma. Kdykoliv je může přijít navštívit jejich rodina a přátelé. Nabídka společenských akcí, volnočasových aktivit a výletů je velice pestrá. [32]

Sociální poradna (SOP), rok vzniku 2007

Na Sociální poradnu se mohou obrátit občané, kteří se ocitli v tíživé sociální situaci. Nejčastěji se zde odpovídá na dotazy týkající se finanční oblasti, sociálních dávek či rodinného práva. [32]

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Chapadlo (NPZ), rok vzniku 2008 a Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Budík (NPZ), rok vzniku 2011

Tato zařízení jsou nejmladšími ze všech středisek OCH Klatovy a jejich cílem je zajistit co nejlepší využití volného času dětem a mládeži do 26 let ze sociálně slabších rodin. Odbornými pracovníky je dětem nabídnuto bezpečné prostředí, kde mohou trávit odpoledne, dále různé aktivity, skupinové či individuální činnosti a také poradenství. Mají k dispozici i počítač s internetem. Čas od času je zde pořádána nějaká beseda či přednáška, které jsou pro děti velmi přínosné. Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež jsou zřizována na základě zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách. Základem těchto zařízení je kvalitní činnost, která je často kontrolována. [32] Výhodu Nízkoprahových zařízení spatřuje autorka v tom, že děti mohou zdarma strávit svůj volný čas v kolektivu, kdykoliv se mohou obrátit na pracovníka, aby jim pomohl vyřešit nějaký problém. Jsou také motivovány k začlenění se do společenského života i ke vzdělání.

2.3. Ekonomické výsledky Oblastní charity Klatovy za rok 2012

Rozvaha

Obr. č. 4: Rozvaha k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Aktiva		Pasiva	
Dlouhodobý majetek celkem	28.889	Vlastní zdroje celkem	32.380
Dlouhodobý hmotný majetek	38.558	Jmění celkem	32.288
Dlouhodobý finanční majetek	0	Výsledek hospodaření	92
Oprávky k DM	-9.669	Cizí zdroje celkem	1.692
Krátkodobý majetek celkem	5.183	Krátkodobé závazky celkem	1.596
Zásoby celkem	38	Jiná pasiva celkem	96
Pohledávky celkem	813		
Krátkodobý finanční majetek	4.056		
Jiná aktiva celkem	276		
AKTIVA celkem	34.072	PASIVA celkem	34.072

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Výkaz zisku a ztrát

Obr. č. 5: Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Náklady		Výnosy	
Spotřeba materiálu, energie	3.022	Tržby zdravotní pojišťovny	1.585
Náklady na služby	1.437	Tržby za vlastní výkony	10.570
Mzdové náklady	9.018	Dotace MPSV	4.604
Sociální a zdravotní pojištění	3.287	Dotace Město Klatovy	185
Ostatní náklady	218	Ostatní dotace	671
Odpisy	1.400	Ostatní příjmy	110
Výsledek hospodaření	92	Přijaté dary	383
		Tříkrálová sbírka	366
NÁKLADY celkem	18.474	VÝNOSY celkem	18.474

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Z obrázku číslo 4 a 5 je patrné, že v roce 2012 dosáhla OCH Klatovy zisku ve výši 92.000 Kč. Největší nákladovou položkou byly mzdové náklady a odvedené zdravotní a sociální pojištění. Mzdové náklady tvořily 49% celkových nákladů. Z výnosových položek byly nejvyšší Tržby za vlastní výkony a tvořily 57% celkových výnosů.

Ekonomické výsledky jednotlivých středisek OCH Klatovy za rok 2012 jsou přiloženy v příloze. Jsou tam uvedeny u každého střediska příjmy a výdaje. Záporného výsledku hospodaření dosáhlo středisko SOP a NPZ Chapadlo i Budík. Ztráta byla způsobena pravděpodobně tím, že služby těchto tří středisek jsou využívány bezplatně. Dále dosáhlo ztráty středisko DMD. Příčinou mohlo být to, že některé matky s dětmi za poskytnuté služby nezaplatily a OCH Klatovy za nimi dosud vede pohledávky.

3. Vymezení specifik účetnictví a financování OCH Klatovy

OCH Klatovy, jakožto církevní právnická osoba, je sama o sobě specifickou neziskovou organizací. A proto se specifika v malé míře objevují i v účetnictví a ve financování této organizace. Významným specifikem je účtování dotací, které se u podnikatelských subjektů nevyskytují. Dále OCH Klatovy je vlastníkem lezecké stěny, což u organizací, ať už výdělečných či nevýdělečných, není obvyklé. Organizace neobchoduje s cennými papíry a neúčtuje ani o inventarizačních rozdílech či o kursových rozdílech.

Nejprve bude v textu nastíněno účetnictví v OCH Klatovy a poté se autorka zaměří na daná specifika OCH Klatovy v oblasti účetnictví a následně v oblasti financování.

3.1.1. Základní informace o vedení účetnictví v OCH Klatovy

OCH Klatovy, jakožto právnická osoba, která má sídlo na území České republiky, vede účetnictví, a tím pádem je účetní jednotkou. Skutečnosti účtuje podvojným zápisem na základě aktuálního principu účetnictví, to znamená do období, s nímž věcně a časově souvisejí. Tato účetní jednotka není plátcem daně z přidané hodnoty. Účetním obdobím je kalendářní rok. U kalendářního roku se začátkem účetního období rozumí 1. leden daného roku a koncem účetního období 31. prosinec daného roku. K účtování používá účetní program Datis. Účetnictví vede v souladu s následujícími předpisy:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- České účetní standardy

Základním kamenem vedení účetnictví v OCH Klatovy jsou České účetní standardy, které byly představeny v teoretické části.

Účetnictví vede v plném rozsahu jako většina účetních jednotek. Avšak některým účetním jednotkám tento zákon dovoluje vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Mezi tyto neziskové organizace patří:

- a) občanská sdružení, církve a náboženské společnosti, obecně prospěšné společnosti, honební společenstva, nadační fondy a společenství vlastníků jednotek

- b) bytová družstva, která nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a družstva, pokud byla založena za účelem zabezpečování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů
- c) příspěvkové organizace, které nejsou konsolidovanou účetní jednotkou
- d) ostatní účetní jednotky, o nichž to stanoví zákon [31]

Vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu znamená, že účetní jednotka je povinna sestavit účtový rozvrh, který může obsahovat pouze účtové skupiny, za předpokladu, že není právním předpisem stanoveno podrobnější členění. Může integrovat účtování v deníku s účtováním v hlavní knize, sestavuje účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu, neoceňuje majetek a závazky reálnou hodnotou a opravné položky a rezervy tvoří pouze podle zvláštních právních předpisů. [31]

K podvojnému zaúčtování účetních případů slouží syntetické a analytické účty směrné účtové osnovy. V rámci syntetických účtů vytváří OCH Klatovy analytické účty k odlišení účtů jednotlivých středisek.

Syntetické účty zaznamenávají celkové stavy dílčích druhů majetku, zdrojů, nákladů a výnosů. [4]

„Směrná účtová osnova určuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů. Toto uspořádání musí zajistit sestavení účetní závěrky.“ [31]

Směrná účtová osnova je základem pro sestavení účtového rozvrhu, ve kterém účetní jednotka uvede pouze ty účty, které ve své organizaci používá. Účty, které nejsou v účtovém rozvrhu zaznamenány, nesmí k zaúčtování použít. Během účetního období může účetní jednotka přidat do účtového rozvrhu účty dle potřeby. [31]

3.1.2. Krátkodobý finanční majetek

V OCH Klatovy je krátkodobým finančním majetkem Pokladna, Ceniny, Účty v bankách a Peníze na cestě. Denně jsou zde prováděny platební operace. Platební styk probíhá hotovostně či bezhotovostně. Krátkodobému finančnímu majetku i krátkodobým bankovním úvěrům je vyhrazena druhá účtová třída směrné účtové osnovy.

Na účtu 211 Pokladna je účtováno o stavu a pohybu peněz v hotovostní podobě. V OCH Klatovy je tento účet členěn pomocí analytické evidence, například 211/3 Pokladna –

CHPS Plánice. Příjem a výdej peněz provádí v organizaci pokladník a účetní případy jsou účtovány na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů. Za hotovost v pokladně je pokladník hmotně odpovědný. Vše zapisuje do pokladní knihy.

V případě výběru peněz z pokladny na běžný účet a naopak je nutné použít účet 261 Peníze na cestě. Důvodem je skutečnost, že organizace má k dispozici pouze jeden účetní doklad. [9]

Pro ceniny má OCH Klatovy vymezeny účty 213/1 Kolkové známky, 213/2 Stravenky a účet 213/3 Poukázka na odběr zboží – firma Šimek. Nákup cenin je účtován jako přírůstek majetku a zároveň snížení peněz. Spotřeba cenin je účtována do nákladů.

Běžný účet je takový účet, na který přicházejí organizaci příjmy a na druhou stranu z něho organizace hradí všechny potřebné výdaje. Stav účtu se neustále mění, a proto banka pravidelně zasílá pro informovanost změn na účtu výpis z tohoto běžného účtu. OCH Klatovy má běžný účet veden v Komerční bance a v ČSOB, dále má u těchto bank termínovaný vklad a spořicí účet u ČSOB. Opět je zde nutné pro odlišení účtů použít analytické účty. Výpis z účtu dostává jednou měsíčně.

3.1.3. Opravné položky k pohledávkám a rezervy

I OCH Klatovy musí vytvářet opravné položky k pohledávkám. V některých situacích je nucena pohledávky, zejména po ženách, které využívají středisko Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní, soudně vymáhat. Naopak rezervy organizace dosud nevytvářela.

3.1.4. Dlouhodobé závazky

Prostřednictvím dlouhodobého úvěru OCH Klatovy financuje dva osobní automobily Citroën Berlingo v hodnotě 519.800 Kč.

3.1.5. Účetní doklady

Povinností každé účetní jednotky je účtovat dle účetního dokladu, který považuje zákon o účetnictví za průkazný účetní záznam. Aby účetní doklad dosáhl své průkaznosti, má povinné náležitosti:

- označení účetního dokladu
- obsah účetního případu a jeho účastníci
- peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství

- okamžik vyhotovení účetního dokladu
- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování (písemná či technická forma) [31]

Existují tři způsoby členění účetních dokladů, a to dle druhů, dle obsahu a dle počtu dokumentovaných účetních případů.

1) podle druhů:

- příjmový pokladní doklad (PPD) – přijme-li se hotovost do pokladny
- výdajový pokladní doklad (VPD) – vyplatí-li se hotovost z pokladny
- faktura přijatá (FAP) – účetní jednotka (ÚJ) ji dostává od dodavatele, a tímto jí vzniká závazek vůči dodavateli
- faktura vystavená (FAV) – ÚJ ji posílá odběrateli, a tím jí vzniká pohledávka za odběratelem
- bankovní výpis (VBÚ) – přijme-li ÚJ peníze na běžný účet nebo naopak vyplatí-li ÚJ peníze z běžného účtu
- vnitřní účetní doklad (VÚD) – použije ÚJ v případě hospodářských operací uvnitř podniku (například příjemka, výdejka)

2) podle obsahu

- vnitřní (interní) – vystaví ho ÚJ v případě, vykonala-li hospodářskou operaci uvnitř podniku
- vnější (externí) – vykonaný účetní případ má vztah k vnějšímu prostředí podniku – například k dodavatelům

3) podle počtu dokumentovaných účetních případů

- jednotlivé – obsahuje-li účetní doklad pouze jednu hospodářskou operaci
- sběrné – obsahuje-li účetní doklad více homogenních hospodářských operací [10]

3.1.5.1. Oběh účetních dokladů

Oběhem účetních dokladů se rozumí pohyb dokladů z místa vzniku na místo archivace a je závislý na velikosti firmy i na činnosti, kterou se účetní jednotka zabývá. [8]
Obrázek číslo 6 znázorňuje fáze charakteristické pro oběh účetních dokladů.

Obr. č. 6: Fáze oběhu účetních dokladů

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Účetní jednotka vyhotoví účetní doklad, který zkontroluje z formální (zda doklad má všechny náležitosti) i věcné stránky (zda doklad má náležitosti, které odpovídají skutečnosti včetně početní správnosti číselných údajů). Poté doklady roztřídí a očísluje, vytvoří předkontaci a zaeviduje do deníku a hlavní knihy. Následuje uložení dokladů, přičemž doba archivace je dána zákonem o účetnictví. [8]

Seřazení účetních dokladů OCH Klatovy od nejčastěji po nejméně vystavované či přijaté jsou: faktury přijaté a faktury vystavené, bankovní výpisy, dále příjmové pokladní doklady a výdajové pokladní doklady. Méně časté jsou interní doklady.

3.1.6. Účetní knihy

Účetní případy zapisuje OCH Klatovy do těchto účetních knih:

- a) deník – účetní zápisy jsou zde chronologicky uspořádány z časového hlediska
- b) hlavní kniha – účetní zápisy jsou zde uspořádány z věcného hlediska
- c) knihy analytických účtů
- d) knihy podrozvahových účtů

Hlavní kniha OCH Klatovy obsahuje zůstatky účtů k datu, ke kterému byla otevřena hlavní kniha, zůstatky účtů k datu, ke kterému byla sestavena účetní závěrka a dále obraty účtů strany MD a Dal. Vybraný účet 022 Samostatné movité věci z hlavní knihy OCH Klatovy znázorňuje obrázek číslo 7.

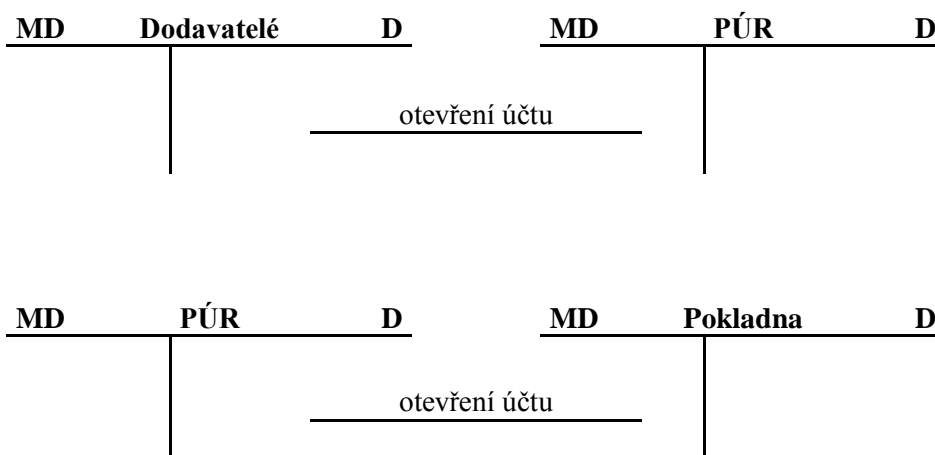
Obr. č. 7: Hlavní kniha OCH Klatovy

Oblastní charita Klatovy		HLAVNÍ KNIHA				2012	
		1. 1. - 31. 12. 2012				list:	1
Účet	Název účtu	PZ k 1. 1. 2012		Obraty za období		Konečný zůstatek	
		MD	Dal	MD	Dal	MD	Dal
022/100	Vybavení DPS nad 40 000	826.248	0	0	0	826.248	0
022/102	Elektrický vozík	152.484	0	0	0	152.484	0
022/103	Citroën Berlingo	787.400	0	0	0	787.400	0
022/104	Sam. mov. věci - DMD	98.862	0	0	0	98.862	0
022/105	Lezecká stěna - Chapadlo	136.800	0	0	0	136.800	0
022/	Samostatné movité věci	2.001.794	0	0	0	2.001.794	0

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Při otevírání účetních knih používá OCH Klatovy účet 961 Počáteční účet rozvažný (PÚR) a příslušný aktivní či pasivní účet, aby byl dodržen podvojný zápis. K otevírání účetních knih zde dochází vždy na začátku účetního období. U aktivních účtů je zaúčtován počáteční stav na stranu MD a podvojně provedeno zaúčtování na stranu Dal účtu 961 Počáteční účet rozvažný. U pasivních účtů se postupuje opačně, což dokazuje následující schéma, ve kterém účet Pokladna reprezentuje aktivní účty a účet Dodavatelé pasivní účty.

Obr. č. 8: Otevírání účetních knih

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Pro zaúčtování výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení je vyčleněn účet 931. Na straně MD tohoto účtu je zaúčtována případná ztráta, na straně Dal případný zisk. Účtování je zde poněkud složitější oproti rozvahovým účtům, neboť stav účtu 931 se musí vyrovnat. Pro vyrovnání používá OCH Klatovy následující účty: Vlastní jmění, Fondy, Výsledek hospodaření. Dosáhne-li organizace zisku, stav účtu 931 se vyrovná ve prospěch příslušných účtů, které používá organizace pro vyrovnání. V případě, vykazuje-li organizace ztrátu, stav účtu 931 je vyrovnán na vrub příslušných účtů pro vyrovnání.

Obr. č. 9: Vypořádání výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení

Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta		D	Výsledek hospodaření		D
MD			MD		
		1.			
		2.			
		3.			
		4.			
MD	Vlastní jmění				
		5.			
		6.			
MD	Fondy				
		7.			
		8.			

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Popis účetních operací

1. úhrada neuhrazené ztráty minulých let
2. ztráta uhrazena použitím nerozděleného zisku minulých let
3. nerozdělený zisk
4. neuhrazená ztráta převedena do dalších let
5. převod zisku do vlastního jmění
6. ztráta uhrazena z vlastního jmění
7. přiděl do fondů
8. ztráta uhrazena prostřednictvím fondů

Na konci účetního období se v organizaci zjišťují obraty všech syntetických účtů a jejich konečné stavy. Konečné stavy rozvahových účtů následně převede OCH Klatovy na účet 962 Konečný účet rozvažný. Konečné stavy výsledkových účtů převede na účet 963 Účet hospodářského výsledku. Tím organizace zjistí, zda dosáhla v daném účetním období zisku či ztráty a konečný stav tohoto účtu 963 převede na účet 962 Konečný účet rozvažný. Konečný účet rozvažný a Účet hospodářského výsledku se stává pokladem pro sestavení účetní závěrky.

3.1.7. Rozsah a způsob sestavení účetní závěrky

Ke konci každého účetního období sestavuje OCH Klatovy tyto účetní výkazy, které tvoří účetní závěrku:

- rozvaha (balance)
- výkaz zisku a ztráty (výsledovka)
- příloha

Účetní závěrka může zahrnovat i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu. [35] Účetní závěrka OCH Klatovy tyto přehledy neobsahuje.

Tvorbě účetní závěrky předchází inventarizace majetku a závazků, která byla představena účetním standardem 403 Inventarizace a dále jí předchází uzavření účtů hlavní knihy, což dokazuje následující obrázek číslo 10. [9]

Obr. č. 10: Operace účetní závěrky

Zdroj: České účetní standardy, upraveno autorkou [9]

Povinné náležitosti účetní závěrky:

- název účetní jednotky
- identifikační číslo účetní jednotky
- právní forma
- předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla založena
- rozvahový den či okamžik, ke kterému je účetní závěrka sestavována
- okamžik sestavení účetní závěrky
- podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky [9]

Rozvahovým dnem se rozumí den, k němuž jsou uzavírány účetní knihy. [31]

Každá účetní závěrka OCH Klatovy je ověřována auditorem. Výrok auditora účetní závěrky k 31. prosinci 2012: „Podle našeho názoru přiložená účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2012 podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Oblastní charita Klatovy k 31. 12. 2012 stejně tak jako nákladů, výnosů a výsledků jejího hospodaření za rok 2012 v souladu s českými účetními předpisy.“ [32]

3.1.8. Úschova účetních záznamů

Podle zákona o účetnictví uschovává OCH Klatovy jako jiné neziskové organizace či podnikatelské subjekty účetní závěrku po dobu 10 let a účetní doklady, účetní knihy, inventurní soupisy, účtový rozvrh po dobu 5 let.

3.2. Specifika účetnictví

3.2.1. Směrná účtová osnova

OCH Klatovy je v oblasti účetnictví specifická především směrnou účtovou osnovou, která je členěna na účtové třídy, účtové skupiny a syntetické účty. Oproti účtové osnově podnikatelských subjektů neobsahuje 4. účtovou třídu, neobsahuje ani 7. a 8. účtovou třídu, neboť ta je u neziskových organizací určena pro vnitropodnikové účetnictví, zatímco u podnikatelů je vnitropodnikové účetnictví zaznamenáváno na účtech 8. a 9 účtové třídy. Ostatní účtové třídy jsou téměř shodné. 9. účtová třída OCH Klatovy je rozdělena na několik účtových skupin, a to na účtovou skupinu 90 až 93 Vlastní jmění, Fondy, Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení, účtovou skupinu 94 a 95 Zákonné rezervy a Dlouhodobé závazky a účtovou skupinu 96 Závěrkové účty. Pro odlišení účty obsahují analytickou evidenci.

3.2.2. Rozvaha

Vzhledem k rozdílnosti vykonávaných činností neziskových organizací a podnikatelských subjektů se malé odlišnosti týkají položek v rozvaze. Rozvaha specifická pro OCH Klatovy je na obrázku číslo 4, kde není uveden dlouhodobý nehmotný majetek, což u jiných organizací není obvyklé. Dále na rozdíl od podnikatelských subjektů neobsahuje Základní kapitál a Pohledávky za upsaný základní kapitál.

3.2.3. Výkaz zisku a ztráty

Nákladové položky jsou podobné jako u jiných organizací. Z výnosových položek jsou specifické Dotace MPSV, Dotace Město Klatovy, Ostatní dotace, Přijaté dary a Tříkrálová sbírka.

3.2.4. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek je zachycen na specifických účtech účetní jednotky, tj. začínaje účtem 012 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje a konče účtem 096 Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku. OCH Klatovy hospodaří pouze s dlouhodobým

majetkem hmotným a dlouhodobým majetkem finančním, do něhož v posledních letech patří pouze spořicí účet u ČSOB. Jiné finanční účty vykazují nulové položky. Dlouhodobý nehmotný majetek se zde nevyskytuje. Dlouhodobý hmotný majetek je tvořen majetkem, který je běžný i v jiných podnicích. Je to například:

- stavby – altán DMD, oplocení DPS, kanalizační přípojka DPS
- pozemek – DMD, Měčín
- auta – Felicia, Citroën Berlingo
- počítače v kancelářích

Specifickým dlouhodobým majetkem, který OCH Klatovy vlastní, je fara v Měčíně. Je vykazována na účtu 021/300 Fara Měčín. V rámci kompenzačních pomůcek je specifickým dlouhodobým hmotným majetkem elektrický vozík, jehož pořizovací cena činila 150.000 Kč. Klienti organizace si vozík mohou kdykoliv vypůjčit. Tento vozík byl pořízen díky dárcům, což je specifické pořízení dlouhodobého majetku. V rámci směrné účtové osnovy mu náleží účet 022/102 Elektrický vozík a 082/104 Oprávky elektrický vozík. O dalším specifickém majetku účtuje OCH Klatovy od roku 2010 na účtu 022/105 Lezecká stěna – Chapadlo. Tato lezecká stěna, jediná na Klatovsku, je v současné době oblíbenou atrakcí mládeže ve věku od 12 do 26 let.

Pořízení majetku

Specifickým jevem u pořízení majetku je situace, kdy OCH Klatovy bezúplatně nabude majetek darem či písemně požádá kraj o dotaci, kterou bohužel ne vždy získá. Oproti jiným podnikům dlouhodobý majetek nevyrábí vlastní činností či ho nepřetřazuje z osobního užívání do organizace. Dalším, avšak již běžným způsobem pořízení majetku je koupě. Nejprve je pořízení koupě zaúčtováno na účet 042/analytická evidence strany MD, na stranu Dal účet například Běžný účet, Pokladna. Na účtu 042 jsou zachyceny všechny výdaje související s dlouhodobým majetkem od doby pořízení až do doby, kdy je majetek zařazen do užívání. V den, kdy dojde k zabezpečení všech technických funkcí, tak je majetek zařazen do užívání předpisem účtu 01., 02. nebo 03. účtové skupiny na straně MD a na straně Dal účtu 042, což způsobí vynulování tohoto účtu 042.

Příklad na zaúčtování peněžního daru: OCH Klatovy dostala od ZKD Sušice dar v hodnotě 24.118 Kč. Tyto peněžní prostředky byly připsány na běžný účet.

VBÚ – příjem peněžního daru od ZKD Sušice v částce 24.118 Kč

221/1/682/2

Oceňování dlouhodobého majetku

Ocenit dlouhodobý majetek může OCH Klatovy, podobně jako každá jiná organizace, pořizovací cenou či reprodukční pořizovací cenou, a to buď k okamžiku uskutečnění účetního případu, anebo ke konci rozvahového dne. Neoceňuje majetek vlastními náklady. Nejčastějším oceněním je zde ocenění pořizovací cenou. Pořizovací cena je cena, za kterou je dlouhodobý majetek pořízen koupí a dále obsahuje například dopravné, clo, montáž, pojištění. Reprodukční pořizovací cena je cena, kterou by byl majetek oceněn v době, kdy se o něm účtuje. Je jí oceněn zejména majetek pořízený bezúplatně. Vlastními náklady je oceněn v případě, kdy ho účetní jednotka vytvoří vlastní činností. Obsahuje přímé i nepřímé náklady.

Odpisování DM

OCH Klatovy odepisuje dlouhodobý hmotný i nehmotný majetek prostřednictvím účetních a daňových odpisů. U účetních odpisů se základem stává cena, kterou je majetek oceněn v účetnictví. Sazby si určuje účetní jednotka sama. Odpisy jsou poté zaokrouhleny na celé koruny nahoru a zaúčtovány na vrub účtu 551 Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a ve prospěch účtu 07., 08. Oprávky. U daňových odpisů se musí OCH Klatovy řídit zákonem o daních z příjmů. Odpisy budou v práci názorně ukázány na specifickém příkladu OCH Klatovy, kdy předmětem odpisování bude lezecká stěna.

Vyřazování DM

Pro OCH Klatovy je specifická likvidace, ať už morální nebo fyzická. Někdy může dojít i k prodeji, například starých aut. Podle literatury je dalším možným způsobem vyřazení dlouhodobého majetku darování, převod na základě právních předpisů, vklad dlouhodobého majetku do obchodní společnosti nebo družstva. [9]

3.2.5. Zásoby

V OCH Klatovy se zásoby nevyskytují. Pouze v roce 2012 OCH Klatovy účtovala o zásobách díky projektu Potravinová pomoc nejchudším, kdy Plzeňský kraj poskytl finanční dotaci ve výši 400 000 Kč a OCH Klatovy spolu s několika dalšími charitami obdržela balíčky základních potravin. Příjemci potravinové pomoci obdrželi především polévky, mléčné výrobky, mouku, konzervy, těstoviny a rýži. Potravinové byly zaznamenávány na účtu 112/1 Potravinové na skladě – potravinová pomoc. Pro výdej

potravin byl vymezen nákladový účet 501/17 Potravinová pomoc. OCH Klatovy v rámci této potravinové pomoci vyčerpala částku 37.444 Kč.

3.2.6. Příloha k účetní závěrce OCH Klatovy

Příloha OCH Klatovy není oproti příloze podnikatelských subjektů tak rozsáhlá. Příloha obsahuje tyto informace:

- a) základní informace o účetní jednotce
- b) základní východisko pro vypracování účetní závěrky – informace o skutečnostech, které nejsou obvyklé, například nákup dvou automobilů Citroën Berlingo
- c) doplňující informace k rozvaze a výkazu zisků a ztrát – přehled splatných závazků pojistného na sociální a zdravotní zabezpečení a informace, zda účetní jednotka využila možnost tvorby opravných položek k pohledávkám
- d) přehled o výsledku hospodaření – hodnota výsledku hospodaření za hlavní činnost, průměrný počet evidovaných zaměstnanců, vynaložené osobní náklady
- e) přehled dotací a darů
- f) investice – v roce 2012 OCH Klatovy neprovedla žádné investice

3.2.7. Dotace

Velkou roli hrají u OCH Klatovy dotace, které jsou pro neziskový sektor charakteristické. Z hlediska účtování je důležité jejich členění, a to na dotace investiční a neinvestiční a určení období, v němž je dotace poskytnuta a vyúčtována. V případě investiční dotace jsou peněžní prostředky na pořízení dlouhodobého majetku připsány na běžný účet organizace a dochází ke zvýšení pasivního účtu 901/analytická evidence Vlastní jmění.

Zaúčtování investiční dotace: 1. Předpis dotace na pořízení majetku 348/901
2. Přijetí dotace na běžný účet 221/348

Neinvestiční neboli provozní dotace jsou takové finanční prostředky, které OCH Klatovy získává ze státního rozpočtu či rozpočtu krajů a obcí. K účtování provozních dotací slouží účet 348/analytická evidence Dotace a účet 691/analytická evidence Provozní dotace.

Zaúčtování provozní dotace: 1. předpis dotace ze státního rozpočtu 348/691
2. příjem dotace na běžný účet 221/348

3.3. Specifika financování OCH Klatovy

Možné zdroje financování neziskových organizací byly rozebrány v teoretické části, a proto v následujícím textu budou uvedeny pouze specifické způsoby financování OCH Klatovy. Získané finanční prostředky jsou vždy rozděleny podle potřeby jednotlivým střediskům. Je zde uplatňován princip vícezdrojovosti a globální způsob financování. Organizace nemá fundraisera.

3.3.1. Tržby za vlastní výkony

Podstatným, avšak nepříliš objemným zdrojem financování OCH Klatovy jsou tržby za vlastní výkony. Jedná se o peněžní úhrady za prováděné úkony různých středisek vybíraných na základě platných kalkulačních listů vyhotovených pro každé středisko. Bezplatně jsou poskytovány služby pouze ve středisku SOP a NPZ. Z příjmů středisek jsou poté hrazeny provozní náklady středisek. Dále mezi tržby za vlastní výkony patří poplatky za fakultativní služby poskytované ve středisku Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísní. Pro názornost kalkulační list úkonů platný od března roku 2012 střediska Charitní pečovatelská služba je následující:

• pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu	120 Kč/hodina
• pomoc při osobní hygieně	120 Kč/hodina
• poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy	120 Kč/hodina
• donáška oběda	20 Kč/úkon
• pomoc při zajištění chodu domácnosti	120 Kč/hodina
• zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	120 Kč/hodina
• běžný nákup či denní dohled	120 Kč/hodina
• pedikúra či masáž	180 Kč/hodina

Jednotná úhrada za úkon 120 Kč/hodina je kalkulována podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonu. Pokud poskytování těchto úkonů, včetně času nezbytného k jejich zajištění, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí. U každého uživatele Charitní pečovatelské služby je měsíčně evidován přehled úkonů a zaplacená částka.

Finanční prostředky získané z půjčování kompenzačních pomůcek patří také mezi tržby za vlastní výkony.

3.3.2. Dotace MPSV

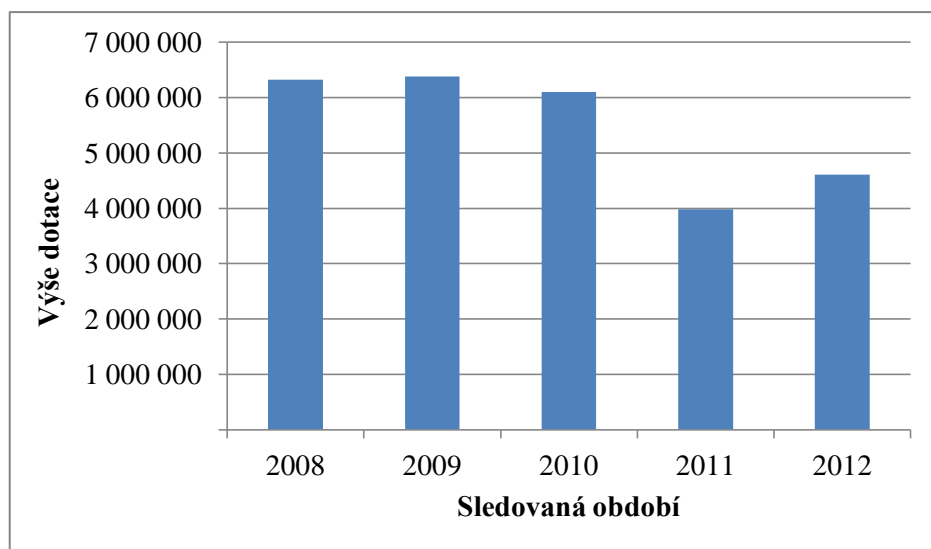
Hlavním a specifickým zdrojem financování OCH Klatovy jsou dotace získané od Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (MPSV). Jedná se o dotace poskytnuté ze státního rozpočtu osobám, které jsou poskytovateli sociálních služeb. OCH Klatovy každoročně podává žádost o tuto dotaci v termínu, který je vyhlášen MPSV pro podání žádosti. Obvykle to bývá v říjnu či listopadu. V této žádosti OCH Klatovy uvádí konkrétní informace o tom, z jakého důvodu o dotaci žádá, na jaké služby ji využije a o jakou částku žádá. Ne vždy ale dotaci získá v té hodnotě, o níž požádala. Je přesně vymezeno MPSV, na které činnosti může organizace dotaci použít. Výsledky dotačního řízení MPSV se OCH Klatovy dozvídá prostřednictvím Rozhodnutí o poskytnutí dotace, kde je mimo jiné i lhůta, ve které musí být dosaženo účelu dotace. V případě, že by v organizaci došlo ke změně v souvislosti s poskytnutím dotace, například změnil by se druh služby, je povinna všechny tyto změny OCH Klatovy obratem ohlásit MPSV. Z obrázku číslo 11 je vidět, že spíše dochází ke zhoršení situace financování OCH Klatovy prostřednictvím MPSV, neboť v roce 2012 se MPSV podílelo na financování částkou téměř o dva miliony nižší než v roce 2008.

Tab. č. 6: Přehled poskytnutých dotací MPSV ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Poskytnutá částka	6.326.000	6.381.000	6.101.000	3.981.000	4.604.000

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Obr. č. 11: Přehled poskytnutých dotací MPSV ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

3.3.3. Ostatní dotace (Plzeňský kraj)

I ostatní dotace hrají svou roli a specifčnost u OCH Klatovy. Příkladem je rok 2010, ve kterém OCH Klatovy požádala Plzeňský kraj o poskytnutí finančních prostředků na lezeckou stěnu do Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Chapadlo. Celková pořizovací cena lezecké stěny činila 136.800 Kč. OCH Klatovy získala investiční dotaci od Plzeňského kraje ve výši 92.000 Kč. To znamená, že podíl dotace na celkových pořizovacích nákladech investice činil 67,25 %. Zbývající část byla financována z daru Charity České republiky a z vlastních zdrojů. Z tabulky číslo 7 je patrný finanční rozpočet lezecké stěny a způsob financování. Ostatním zdrojem je rozuměn finanční dar od Diecézní charity Plzeň a zdrojem vlastním dary od fyzických osob.

Tab. č. 7: Rozpočet finančních prostředků a zdroj financování lezecké stěny (v Kč)

Název položky	Celkem	Zdroj Plzeňský kraj	Zdroj vlastní	Zdroj ostatní
	136.800,00	92.000,00	11.607,04	33.192,96
Lezecký materiál, žíněnky	35.000,00	1.807,04	0,00	33.192,96
Materiál na lezeckou stěnu - záloha	25.000,00			
Realizace lezecké stěny	60.000,00	85.000,00	0,00	0,00
Dokončovací práce	3.000,00	3.000,00	0,00	0,00
Statický posudek	13.800,00	2.192,96	11.607,04	0,00

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Zaúčtování lezecké stěny:

1) dotace na pořízení majetku	92.000 Kč	348/8/901/900
2) dary na pořízení majetku	44.800 Kč	221/901/900
3) zařazení majetku do užívání	136.800 Kč	042/3/321

Majetek byl zařazen do užívání ve skutečné ceně, to je ceně nesnížené o dotaci.

Účetní odpisy lezecké stěny

Pořizovací cena: 136.800 — 92.000 (investiční dotace)
— 44.800 (33.192,96 dar Diecézní charita Plzeň,
11.607,04 dary od fyzických osob)

Doba životnosti: 5 let

Datum pořízení (uvedení do užívání): 28. prosince 2010

OCH Klatovy se rozhodla tyto odpisy počítat od roku 2011. Byly počítány ze skutečné ceny nesnížené o dotaci. Specifickým jevem je zde rozpouštění dané dotace do výnosů.

Tab. č. 8: Účetní odpisy lezecké stěny a rozpouštění dotace

Rok	Odpis	Zůstatková cena	Zaúčtování	Rozpouštění dotace	Zaúčtování
2011	27.360	109.440	551/105/081/102	18.400	901/600/648
2012	27.360	82.080	551/105/081/102	18.400	901/600/648
2013	27.360	54.720	551/105/081/102	18.400	901/600/648
2014	27.360	27.360	551/105/081/102	18.400	901/600/648
2015	27.360	0	551/105/081/102	18.400	901/600/648
	Σ 136.800			Σ 92.000	

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Z tabulky číslo 8 jsou patrné odpisy za dané roky odpisování a zároveň rozpouštění dotace od Plzeňského kraje do výnosů. Odpisy byly získány podílem pořizovací ceny a dobou životnosti a rozpouštění dotace bylo zjištěno podílem dotace a doby životnosti. Po odečtení rozpouštění dotace ve výši 18.400 Kč od odpisu, který byl vyčíslen na 27.360 Kč, je zjištěn účetní odpis lezecké stěny za daný rok, a to ve výši 8.960 Kč. Vzhledem k pětileté době životnosti lezecké stěny činí celkové účetní odpisy 44.800 Kč, neboť doba životnosti je v tomto případě násobena ročním účetním odpisem.

Daňové odpisy lezecké stěny

Pořizovací cena: 44.800 Kč

11.607 Kč (dary od fyzických osob)

Datum pořízení (uvedení do používání): 28. prosince 2010

Způsob odpisování: rovnoměrné odpisování

Podle zákona o daních z příjmů lezecká stěna patří do 2. odpisové skupiny a daňový koeficient pro první rok odpisování činí 11% a pro další roky 22,25%. Daňové odpisy se provádějí ihned v roce uvedení majetku do užívání. Neexistuje zde možnost začít odpisovat majetek až v následujícím roce.

Tab. č. 9: Daňové odpisy lezecké stěny

Rok	Pořizovací cena 44 800,00		Pořizovací cena 11 607,00		Rozdíl odpisů
	Odpis	Zůstatková cena	Odpis	Zůstatková cena	
2010	4.928	39.872	1.277	10.330	3.651
2011	9.968	29.904	2.583	7.747	7.385
2012	9.968	19.936	2.583	5.164	7.385
2013	9.968	9.968	2.583	2.581	7.385
2014	9.968	0	2.581	0	7.387

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

V tabulce číslo 9 jsou vypočteny daňové odpisy lezecké stěny, které OCH Klatovy počítala z pořizovací ceny ve výši 44.800 Kč a ve výši 11.607 Kč. Celkové daňové odpisy jsou vyčísleny ve stejné hodnotě, tedy 44.800 Kč, jako celkové účetní odpisy, jen s tím rozdílem, že jsou odlišně rozloženy v jednotlivých letech odpisování. Pro první rok odpisování byl odpis získán jako součin daňového koeficientu pro první rok odpisování a pořizovací ceny ve výši dotace, to je 44.800 Kč. V dalších letech odpisování se odpis počítal jako součin daňového koeficientu pro další léta odpisování a pořizovací ceny ve výši dotace.

3.3.4. Dotace města Klatovy

Město Klatovy je též významným podporovatelem OCH Klatovy, neboť si uvědomuje důležitost služeb OCH Klatovy, které nemůže samo občanům poskytnout. O dotaci od města musí organizace vždy písemně požádat a poté záleží na zastupitelstvu města, jestli poskytnou celou požadovanou částku nebo jen část. OCH Klatovy vždy musí městu předložit vyúčtování, například ve formě výroční zprávy, aby bylo doloženo,

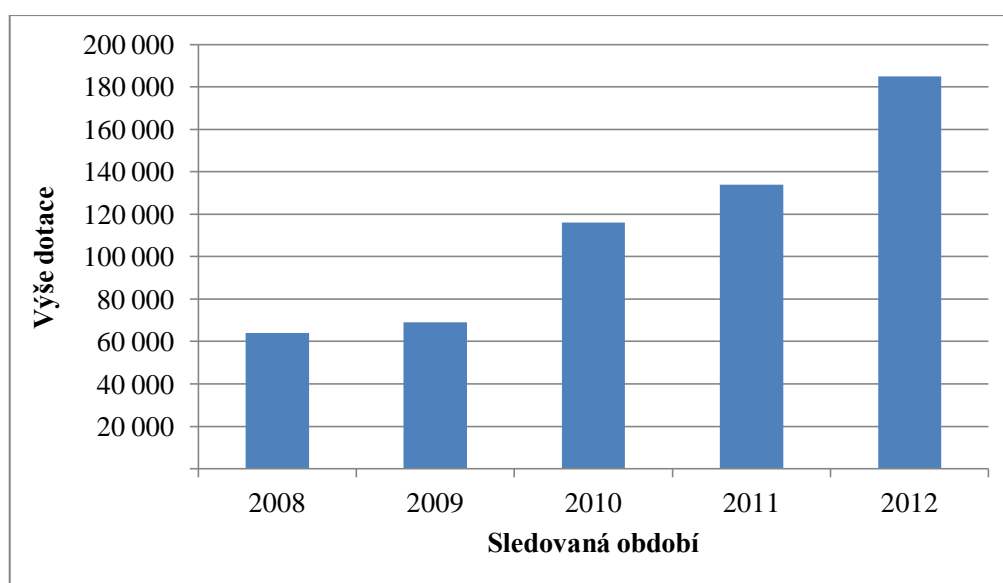
na co byly finanční prostředky poskytnuté prostřednictvím dotace použity. Z následujícího obrázku číslo 12 je patrné, že hodnota poskytnutých dotací se rok od roku zvyšuje, což může být způsobeno zhoršující se situací financování na úrovni státu. Pro OCH Klatovy je tento vykazující rostoucí trend pozitivním jevem.

Tab. č. 10: Přehled dotací od města Klatovy ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Poskytnutá částka	64.000	69.000	116.000	134.000	185.000

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Obr. č. 12: Přehled dotací od města Klatovy ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

3.3.5. Tříkrálová sbírka

Dalším specifickým zdrojem financování OCH Klatovy je pořádání Tříkrálové sbírky, v rozmezí od 1. do 14. ledna každého roku. Tuto dobročinnou sbírku pořádá s koledníky Charita České republiky s podporou Nadace České spořitelny. Charitní koledníci chodí do domácností či institucí v celé České republice a vybírají do zapečetěných pokladniček finanční příspěvky od občanů. OCH Klatovy je vždy povinna nahlásit městskému úřadu Klatovy počet pečetěných přenosných kasiček, se kterými se bude v daném územním obvodu koledovat. Zabezpečené pokladničky proti neoprávněnému otevření obecní úřad zapečetí. Pečetění pokladniček je nutné potvrdit na dokladu s názvem Zápis o zapečetění. I otevírání pokladničky probíhá na městském úřadě

za přítomnosti jednoho zástupce z OCH Klatovy a jednoho zaměstnance z městského úřadu, kteří hotovost z pokladniček spočítají a řádně zaevidují. Do Zápisu o otevření pokladniček napíší celkovou výši částky vyjmuté ze všech pokladniček. Nedílnou součástí Zápisu o rozpečetění je Výčetkový list. Pokud by v pokladničkách byla hotovost v cizí měně, napsal by tuto skutečnost zástupce z OCH Klatovy do poznámek na Výčetkovém listu u dané pokladničky. Výnos z pokladniček potvrzený městským úřadem se musí shromáždit na účtu Tříkrálové sbírky, jež je veden u České spořitelny, a. s. Praha. Výnos je odváděn na centrální konto pod specifickým symbolem. Mezi povinné doklady, které jsou s Tříkrálovou sbírkou nerozlučně spjaty, patří Zápis o zapečetění, Zápis o rozpečetění, Výčetkový list, Plná moc vedoucího skupinky – průkazka vedoucího, Seznam vedoucích skupinek, Přehled o pokladničkách a Přehled o koledování za diecézi. Pokud by koledníci nepřišli k občanům do domácnosti, mají občané možnost přispět finanční částkou i prostřednictvím dárcovské SMS zprávy. V roce 2012 celkový výnos z Tříkrálové sbírky pro OCH Klatovy činil 366.000 Kč a tato částka byla mezi jednotlivá střediska rozdělena následovně:

DPS Měčín 276.000 Kč, DMD 43.000 Kč, CHPS 19.000 Kč, SOP 3.000 Kč, NPZ Chapadlo 14.000 Kč a NPZ Budík 11.000 Kč.

V účtové osnově Tříkrálové sbírce náleží výnosový účet 682/7 Tříkrálová sbírka.

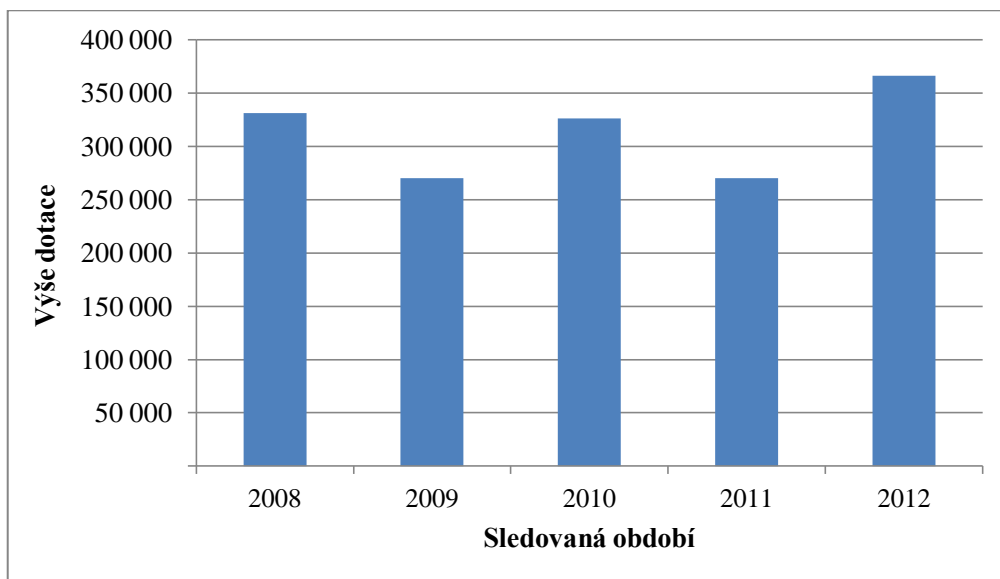
Z následující tabulky číslo 11 vyplývá neustále se měnící výnos z Tříkrálové sbírky, oproti dotacím poskytnutým MPSV a dotacím od města Klatovy, které vykazovaly spíše rostoucí, anebo klesající trend ve sledovaném období. Částka ve výši 366.000 Kč z roku 2012 svědčí o ochotě občanů pomáhat lidem v nouzi a o vlídném přijetí koledníků a přispění do kasičky.

Tab. č. 11: Výnos z Tříkrálové sbírky ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Výnos ze sbírky	331.000	270.000	326.000	270.000	366.000

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z Oblastní charity Klatovy, 2014

Obr. č. 13: Výnos z Tříkrálové sbírky ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

3.3.6. Přijaté dary

Dalším specifickým zdrojem financování, který je u jiných subjektů neobvyklý, avšak pro OCH Klatovy velmi důležitý, jsou přijaté dary od právnických osob či od individuálních dárců. Jsou to dary peněžní a v některých případech i věcné. Právnickými osobami, které poskytují dary, je například Biskupství plzeňské, jakožto zřizovatel OCH Klatovy, dále MPSV, město Klatovy a obce, které též mají zájem o poskytování služeb občanům prostřednictvím této organizace.

Podle zákona o daních z příjmů může dárce, jakožto fyzická osoba, odečíst od základu daně hodnotu darů za podmínky, že úhrnná hodnota darů ve zdaňovacím období je větší než 2% ze základu daně poplatníka nebo činí alespoň 1.000 Kč. Nejvýše je však možno odečíst 10% ze základu daně. Dárce, jakožto právnická osoba, má též nárok na odčitatelnou položku, ale za podmínky, že hodnota daru bude činit alespoň 2.000 Kč. Nejvýše však lze odečíst 5% ze základu daně. [24]

Pro představu jsou této problematice věnovány následující dva příklady:

Příklad – individuální dárcovství:

Paní Nováková měla daňový základ 300.000 Kč ve zdaňovacím období 2012 a poskytla dar na veřejně prospěšné účely ve výši 50.000 Kč.

Řešení:

základ daně: 300.000 Kč

2% ze základu daně: $300.000 * 0,02 = 6.000$ Kč

50.000 > 1.000 Kč

10% ze základu daně: $300.000 * 0,10 = 30.000$ Kč

upravený základ daně: $300.000 - 30.000 = 270.000$ Kč

Paní Nováková může snížit základ daně pouze o 30.000 Kč.

Příklad – firemní dárcovství:

Společnost AA měla za dané zdaňovací období základ daně 860.000 Kč. V průběhu tohoto zdaňovacího období vynaložila částku 300.000 Kč na výzkum a vývoj nové technologie výroby. Zároveň darovala částku 20.000 Kč politické straně, částku 10.000 Kč oštěpařce Barboře Špotákové a částku 1.500 Kč charitě.

Řešení:

základ daně: 860.000 Kč

odčitatelná položka od základu daně (§ 34): 300.000 Kč

snížený základ daně: $860.000 - 300.000 = 560.000$ Kč

5% ze sníženého základu daně: $560.000 * 0,05 = 28.000$ Kč

dar politické straně: 20.000 > 2.000 Kč (lze odečíst)

dar oštěpařce: 10.000 > 2.000 Kč (podle zákona o daních z příjmů je dar fyzické osobě většinou neuznatelný, to znamená, že nelze odečíst)

dar charitě: 1.500 < 2.000 Kč (nelze odečíst)

upravený základ daně: $860.000 - 300.000 - 20.000 = 540.000$ Kč

3.3.7. Veřejná sbírka – vánoční bazar, koncerty

V prosinci roku 2012 se uskutečnil druhý ročník Klášterního bazaru. Věci do bazaru darovali občané města, podnikatelé či firmy. Na tomto dobročinném vánočním bazaru se dražily i zajímavé dary, například sako oštěpaře Petra Frydrycha, společenské šaty herečky Jitky Ježkové či výrobky dětí kroužků z klatovského Domu dětí a mládeže. Výtěžek z prodaných věcí na bazaru byl použit pro středisko Domov sv. Zdislavy

pro matky s dětmi v tísní. Ač částka získaná z tohoto bazaru nebyla tak vysoká, pro OCH Klatovy to byl též významný finanční zdroj.

Výtěžky z benefičních koncertů jsou také specifickým příjmem OCH Klatovy. Například v roce 2011 se uskutečnil benefiční koncert OCH Klatovy – Eva Henychová. Výtěžek z této akce byl použit na zakoupení automobilu pro středisko Charitní pečovatelská služba.

4. Zhodnocení poznatků a návrh další možnosti financování OCH

Klatovy

Mezi specifika v oblasti účetnictví OCH Klatovy patří účetní výkazy díky svým položkám, dále je to lezecká stěna, zařazená do dlouhodobého hmotného majetku. OCH Klatovy ji bude odepisovat po dobu pěti let. Tato doba je dána dobou sjednaného pronájmu prostor střediska Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Chapadlo. Dalším specifickým jevem je účtování o zásobách v rámci projektu Potravinová pomoc nejhudším a samozřejmě účtování dotací, které jsou pro OCH Klatovy velmi významné. Je potřeba je rozlišit na dotace provozní a investiční. Důležité jsou pro analyzovanou organizaci v oblasti financování dotace od MPSV, které tvoří téměř 25% z celkových příjmů, i přesto, že se v posledních letech objem získaných dotací spíše snižoval. Dále z analýzy financování vyplývá, že realizace OCH Klatovy stojí především na vlastní činnosti, neboť platby od příjemců služeb organizace tvoří téměř 60% z celkových příjmů a zbylých 15% připadá na ostatní příjmy organizace. Specifickými finančními prostředky jsou zejména již zmíněné dotace od MPSV, dále dotace od Města Klatovy a ostatní dotace, výtěžky z Tříkrálové sbírky, pořádané každoročně počátkem měsíce ledna, veřejné sbírky a peněžní i věcné dary od fyzických a právnických osob. Za zmínku v souvislosti se specifiky stojí také tržby od zdravotních pojišťoven. Zdravotní pojišťovny hradí zdravotnické úkony poskytované klientům, což je vnímáno jako další pozitivní jev v oblasti financování.

OCH Klatovy nemá závažné nedostatky v celkovém fungování organizace a pro město Klatovy má značný přínos v podobě poskytování sociálních služeb. Jeden z mála problémů OCH Klatovy spočívá zejména v oblasti jejího financování. Konkrétním nedostatkem u financování je neochota obecních úřadů, kde má OCH Klatovy svá střediska, poskytovat finanční prostředky této organizaci. Podle autorčina názoru by každý obecní úřad měl poskytnout na občana z obce, který využívá služeb OCH Klatovy, určitý finanční obnos. Obecní úřady by si měly uvědomit, že OCH Klatovy funguje právě kvůli občanům a snaží se jim pomoci, a proto by měly organizaci podporovat. Dalším problémem financování je skutečnost, že dotace, které OCH Klatovy získává a je na nich závislá, jsou nenárokové. To znamená, že jí neplynou automaticky a pravidelně o ně musí žádat. Tím pádem žije i v určité nejistotě, zda finanční prostředky, o něž požádala, získá a v jaké výši.

Hlavní nedostatek spjatý i s financováním OCH Klatovy obecně spatřuje autorka v tom, že se organizace neumí prodat. Chybí jí konkrétní odborník, který by ji dokázal více a zřetelněji propagovat. A proto by bylo dobré, kdyby se ve městě Klatovy a v okolních vesnicích více zviditelnila. Autorka by za tímto účelem navrhovala například zavedení profilu na sociálních sítích. Tím by se dostala do povědomí především mladých lidí a střední generaci. Dále by měla více komunikovat s médii. Také by personální pracovníci mohli zauvažovat nad uspořádáním takzvaného Dne Charity, který se například na Moravě uskutečňuje již několik let a vždy měl pro organizace velký přínos. Lidé by se tak dozvěděli o činnostech a fungování organizace a navíc by si odnesli domů nové zážitky. Díky všem těmto aktivním přístupům by zajisté organizace časem získala zpětnou vazbu a po finanční stránce by jí to určitě prospělo.

Navrhovaným způsobem financování OCH Klatovy, jakožto zařízení církve římskokatolické, se jeví možnost, uspořádání sbírky při nedělní mši v kostele v Klatovech. Tato sbírka by se mohla konat například každou třetí neděli v měsíci. Po prokonzultování této možnosti s klatovským duchovním, tato varianta není nereálná. Vyvstává zde však otázka, zda občané nedarují finanční prostředky raději přímo v budově OCH Klatovy, a to z důvodu, že obdrží potvrzení o poskytnutí finančního daru, a tak si mohou snížit svůj základ daně při výpočtu daně z příjmů fyzických osob, což bylo v práci názorně ukázáno.

V práci již bylo zmíněno, že OCH Klatovy tvoří několik oddělených středisek, které navštěvují, či v nich bydlí klienti s různým nadáním. Tito klienti by mohli například dobrovolně natrénovat divadelní scénku a jednou za půl roku ji zahrát pro širokou veřejnost, či uspořádat hudební koncert ve společných prostorách některého z těchto středisek.

Společenské prostory středisek by se též daly využít pro pronájmy za vhodným účelem. OCH Klatovy by je mohla na určité dny pronajímat firmám pro pořádání seminářů či školení.

V teoretické části byl nastíněn princip fundraisingu. Určitě by bylo vhodné, kdyby OCH Klatovy měla svého vlastního fundraisera. Především z již zmíněných důvodů, že se organizace neumí sama dostatečně prodat, a jejím zásadním problémem je získávání

objemu finančních prostředků. Organizaci by pomohl vymyslet nové činnosti, které by oslovily budoucí dárci, a navazoval by strategickou spoluprací s významnými dárci.

V případě doporučení fundraisera se naskytla možnost, že by jím mohla být paní ředitelka OCH Klatovy. Ale vzhledem k tomu, že paní ředitelka organizace považuje situaci spojenou se žádostí o peníze za velmi nepříjemnou a má na starost mnoho jiných časově náročných úkolů, není dobrým kandidátem.

Z důvodu, že v OCH Klatovy nemá žádný ze zaměstnanců kontakt na fundraisera, který by tuto funkci v organizaci mohl vykonávat, autorka by organizaci doporučila, aby napsala pracovní inzerát, v němž by představila organizaci, uvedla by požadavky na hledaného fundraisera a co bude náplní jeho práce a datum s místem konání pracovního pohovoru. Inzerát by měl být umístěn na webových stránkách OCH Klatovy a na nástěnkách v klatovských budovách a okolí. Dále by měla být distribuce inzerátu zajištěna elektronicky prostřednictvím emailu. Také by OCH Klatovy mohla upoutat fundraiserovu pozornost na webu nabízející práce, v novinách či na Úřadu práce. Na pracovním pohovoru by vybrala vhodného kandidáta, kterého by informovala o cílech, jež by chtěla dosáhnout, prokonzultovala by s ním sestavený rozpočet nákladů, které v daném roce organizaci čekají a příjmy, které má OCH Klatovy k dispozici. Fundraiser by měl být seznámen s tím, jakou částku finanční podpory je potřeba získat.

OCH Klatovy nemá omezený počet pracovníků, a proto by se v doporučení nabízela možnost zaměstnat fundraisera formou pracovního poměru na plný úvazek, aby se práci věnoval naplno a pro organizaci měla tato nová pracovní síla maximální přínos. Avšak práce na plný úvazek si vyžaduje vyšší náklady spojené se mzdou. Tato profese spadá do 7. platové skupiny, a proto má zaručenou měsíční mzdu přibližně 16.000 Kč.

Z tohoto důvodu by autorka doporučila zaměstnat fundraisera pouze na zkrácený úvazek, to znamená, že pracovní doba činnosti bude méně než 40 hodin týdně a organizace bude vykazovat i menší mzdové náklady na fundraisera. Pokud by organizace chtěla fundraiserovi poskytnout neustálé vzdělávání prostřednictvím různých kurzů, zvýšily by se tím též náklady firmy. Do nákladů na fundraisera nebudou patřit pouze vyplacené mzdy a odvody zdravotního a sociálního pojištění, ale například také cestovné. Pro názornost je v následujícím textu uvedeno, kolik by činily počáteční náklady spojené se zaměstnáním fundraisera. Dále jsou vyčísleny celkové měsíční

i roční náklady. Položka nájemné kanceláře je nulová, neboť kancelář je v prostorách OCH Klatovy k dispozici, a proto by se nikde nemusela pronajímat.

Předpokládané počáteční náklady:

• kancelářský stůl	4.000 Kč
• kancelářské křeslo	2.500 Kč
• kancelářská židle pro hosty	1.000 Kč
• mobilní telefon	3.000 Kč
• notebook	15.000 Kč
• tiskárna	2.000 Kč

Celkové počáteční náklady: 27.500 Kč

Pravidelné měsíční náklady:

• mzda	8.000 Kč
• zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem	720 Kč
• sociální pojištění placené zaměstnavatelem	2.000 Kč
• proplacené cestovné	2.000 Kč
• platba za telefonní hovory	1.000 Kč
• nájem kanceláře	0 Kč

Celkové měsíční náklady: 13.720 Kč

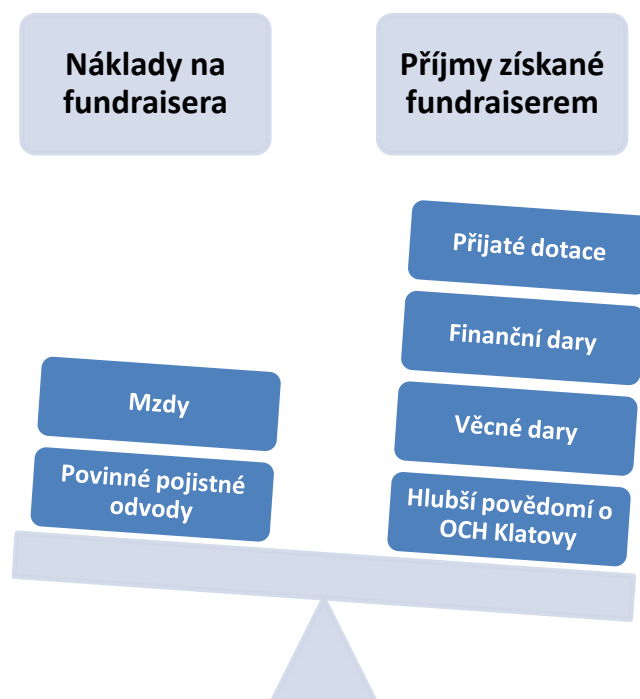
Celkové roční náklady: 164.640 Kč

Z uvedeného rozboru vyplývá, že pokud by OCH Klatovy zaměstnala fundraisera na zkrácený úvazek s měsíční mzdou 8.000 Kč, celkové měsíční náklady by činily 13.720 Kč, což by za rok činilo 164.640 Kč. Zdravotní pojištění bylo vypočítáno jako součin měsíční mzdy a 9% a sociální pojištění jako součin měsíční mzdy a 25%.

Náklady na fundraisera nejsou malé, a proto, aby OCH Klatovy předešla situaci, že by za pár let zjistila, že fundraiser nedosáhl žádných výsledků, musí mít jeho dosažené výsledky neustále pod kontrolou a průběžně je vyhodnocovat. Musí zjistit, kolik byl fundraiser schopen získat finančních prostředků od různých dárců a jaké činnosti vykonal, aby se OCH Klatovy více zviditelnila a příjmy, kterých díky němu dosáhla, musí porovnat s náklady na něho vynaložené. Příjmy by měly převažovat nad náklady,

což znázorňuje obrázek číslo 14. I když by se vynaložené finanční prostředky na fundraisera nevrátily organizaci ihned, je autorka přesvědčena, že by se tak stalo postupem času, a to ve větší míře, než která byla vynaložena.

Obr. č. 14: Porovnání příjmů a nákladů v souvislosti s fundraiserem

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Všechny tyto příjmy z výše navržených možností financování by OCH Klatovy využila pro zlepšení služeb a podmínek pro své klienty, ale i například na běžné financování, jako jsou platy zaměstnanců a celkové fungování organizace.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo vymezit specifika účetnictví a financování neziskové organizace Oblastní charity Klatovy a poté jí doporučit další možný způsob financování.

V teoretické části bylo uvedeno, že existuje několik druhů neziskových organizací dle různých členění. Nejvýznamnějšími nestátními neziskovými organizacemi jsou občanská sdružení, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a registrované církve a náboženské společnosti. Občanská sdružení, která vznikala mezi prvními, a to od konce 20. století, jsou zastoupena v největším počtu. S novým Občanským zákoníkem, legislativně účinným od 1. ledna 2014, vstoupily v platnost také drobné změny týkající se neziskového sektoru, ale vzhledem k tomu, že autorka tuto práci zpracovávala již v roce 2013, nejsou v práci změny zmíněny.

V praktické části byla představena Oblastní charita Klatovy, jejímž posláním je poskytovat sociální služby občanům na Klatovsku prostřednictvím osmi středisek, které provozuje. Nejmladší středisko, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Budík, vzniklo v roce 2011 a využívá ho mládež ze sociálně slabších rodin ve svém volném čase. Oblastní charita Klatovy působí na Klatovsku od roku 1997.

Oblastní charita Klatovy, jakožto církevní právnická osoba, vede účetnictví, přičemž účetním obdobím je kalendářní rok. Účetnictví vede v souladu s právními předpisy, mezi něž patří mimo jiné České účetní standardy, které byly autorkou stručně vymezeny v teoretické části. Dlouhodobý majetek většinou koupí či bezúplatně nabude. Vlastní například elektrický vozík a faru Měčín, což je pro jiné organizace neobvyklé. Při vyřazování je pro ni typická likvidace. Specifickým dlouhodobým majetkem, o němž Oblastní charita Klatovy účtuje prostřednictvím odpisů, je lezecká stěna, která byla pořízena roku 2010 pro středisko Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Chapadlo. Pořizovací cena činila 136.800 Kč. Tato stěna byla pořízena specifickým způsobem, a to díky investiční dotaci od Plzeňského kraje a díky darům od fyzických i právnických osob. V oblasti financování spočívají specifika v získávání dotací, které organizace dostává například od Ministerstva práce a sociálních věcí, od kraje a obcí. Bohužel je na nich i závislá. Dalšími specifickými jevy, jež autorka v oblasti účetnictví či financování zaznamenala, jsou některé položky v rozvaze i výsledovce, směrná

účtová osnova, která neobsahuje 4., 7. a 8. účtovou třídu, Příloha k účetní závěrce či Tříkrálová sbírka, která je pořádána každoročně.

Účetnictví vedou pracovníci s vysokoškolským vzděláním, což organizaci pozitivně prospívá. Při auditorské kontrole ve sledovaném roce 2012 nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Oblastní charitě Klatovy doporučila autorka zaměstnat fundraisera, který by jí pomohl více se prosadit a zviditelnit a především by jí pomáhal se získáváním finančních prostředků od jiných subjektů. Také provedla předběžný odhad nákladů spojených s tímto zaměstnancem. Dále doporučila občasné pořádání veřejných sbírek při nedělní mši v kostele v Klatovech, pronajímání společenských prostor či pořádání divadelních scének klienty středisek. Autorka si uvědomuje, že tyto příjmy by byly malé, ale i takové příjmy by pro organizaci byly přínosem.

Autorka návrhy Oblastní charitě Klatovy předložila a teď již záleží pouze na rozhodnutí vedení organizace. Autorka si v této organizaci při zpracovávání bakalářské práce cenila neformální atmosféry a přátelských vztahů, které mezi pracovníky vládly.

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Struktury v klasifikaci ICNPO, COPNI a OKEČ	10
Tab. č. 2: Počet hodin odpracovaných dobrovolníky v neziskových institucích.....	13
Tab. č. 3: Počet NNO v České republice 1990 – 2012	15
Tab. č. 4: Dotace poskytnuté z rozpočtů České republiky 2010 – 2011 (v tis. Kč)	29
Tab. č. 5: Počet dotací poskytnutých ze státního rozpočtu NNO v roce 2011	29
Tab. č. 6: Přehled poskytnutých dotací MPSV ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč).....	50
Tab. č. 7: Rozpočet finančních prostředků a zdroj financování lezecké stěny (v Kč).....	51
Tab. č. 8: Účetní odpisy lezecké stěny a rozpouštění dotace	52
Tab. č. 9: Daňové odpisy lezecké stěny.....	53
Tab. č. 10: Přehled dotací od města Klatovy ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč).....	54
Tab. č. 11: Výnos z Tříkrálové sbírky ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč).....	55

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Počet hodin odpracovaných dobrovolníky v neziskových institucích v roce 2011	14
Obr. č. 2: Rozdíly v počtu NNO.....	16
Obr. č. 3: Zobrazení principu efektivnosti.....	25
Obr. č. 4: Rozvaha k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)	34
Obr. č. 5: Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2012 (v tis. Kč).....	34
Obr. č. 6: Fáze oběhu účetních dokladů	40
Obr. č. 7: Hlavní kniha OCH Klatovy	41
Obr. č. 8: Otevírání účetních knih	41
Obr. č. 9: Vypořádání výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení	42
Obr. č. 10: Operace účetní závěrky	44
Obr. č. 11: Přehled poskytnutých dotací MPSV ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč).....	51
Obr. č. 12: Přehled dotací od města Klatovy ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč).....	54
Obr. č. 13: Výnos z Tříkrálové sbírky ve sledovaném období 2008 – 2012 (v Kč).....	56
Obr. č. 14: Porovnání příjmů a nákladů v souvislosti s fundraiserem.....	63

Seznam použitých zkratek

NNO	Nestátní nezisková organizace
OCH Klatovy	Oblastní charita Klatovy
MD	Má Dáti
PPD	Příjmový pokladní doklad
VPD	Výdajový pokladní doklad
FAP	Faktura přijatá
FAV	Faktura vystavená
VBÚ	Výpis z běžného účtu
PÚR	Počáteční účet rozvahový
DM	Dlouhodobý majetek
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
CHOS	Charitní ošetrovatelská služba
DMD	Dům pro matky s dětmi
CHPS	Charitní pečovatelská služba
DPS	Domov pokojného stáří
OSA	Osobní asistence
SOP	Sociální poradna
NPZ	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
ÚJ	Účetní jednotka

Seznam použité literatury

- [1] DRUCKER, Peter Ferdinand. *Řízení neziskových organizací: praxe a principy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-856-0338-1.
- [2] FRICĚ, Pavol. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-864-3204-1.
- [3] HRONCOVÁ, Marcela. *Moderní nezisková organizace: základy jejího řízení, metodika a praktické rady v kostce*. Praha: Ateliér vzdělávání, 2010. ISBN 978-80-904519-0-2.
- [4] JANČAROVÁ, Veronika, POLOK Václav. *Účetnictví nevýdělečných organizací: pro kombinovanou formu studia*. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2011. ISBN 978-80-7248-684-7.
- [5] KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-169-5.
- [6] PAVLÁSEK, Vlastimil, Hana KUNEŠOVÁ a Pavlína HEJDUKOVÁ. *Veřejné finance a daně*. 2., aktualizované vyd. Plzeň: NAVA, 2009. ISBN 978-80-7211-329-3.
- [7] STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.
- [8] STUHLÍKOVÁ, Helena a Sofie KOMRSKOVÁ. *Zdaňování neziskových organizací: zejména příspěvkových organizací, krajů, obcí, občanských sdružení, nadací, veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí a obecně prospěšných společností: s příklady z praxe*. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-510-8.
- [9] SVOBODOVÁ, Jaroslava a kol. *Účtová osnova, české účetní standardy: postupy účtování pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání (nevýdělečné organizace)*. Olomouc: ANAG, 2009. ISBN 978-80-7263-507-8.
- [10] ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví: pro střední školy a pro veřejnost*. Znojmo: Vzdělávací středisko Ing. Pavel Štohl, 2008. ISBN 978-808-7237-007.

Elektronické zdroje

- [11] Aktualizovaná statistika počtu NNO v letech 1990-2012: Statistika počtu NNO v letech 1990-2012 podle údajů ČSÚ. *Neziskovky* [online]. Červen 2012. [cit. 2013-08-30]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_543/fakta_neziskovky-v_statistika-poctu-neziskovych-organizaci/
- [12] Dokumenty Rady vlády pro nestátní neziskové organizace: Rozbor financování nestátních neziskových organizací. *Vláda České republiky* [online]. 28. 2. 2013. [cit. 2013-09-30]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/dokumenty/rozbor-financovani-destatnich-neziskovych-organizaci-103899/>
- [13] EKAMARÁD. *Daňové asignace pro neziskové organizace* [online]. [cit. 2013-09-10]. Dostupné z: <http://www.ekamarad.cz/ezin/clanek/2921/>
- [14] Ekonomické výsledky neziskových institucí 2011. *Český statistický úřad* [online]. 28. 12. 2012. [cit. 2013-09-30]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/9504-12>
- [15] Evidence nestátních neziskových organizací. *Informační systém nestátních neziskových organizací: Portál veřejné správy* [online]. 2013. vyd. [cit. 2013-07-25]. Dostupné z: <http://www.isnno.cz/evidencennov10001/DesignPages/oevidenci.aspx>
- [16] Individuální dárci - významná podpora pro český neziskový sektor. *PubliCon* [online]. 28. 3. 2011. [cit. 2013-08-02]. Dostupné z: <http://www.publicon.cz/Sluzby/vydavatelstvi-1/CSR-forum-3-2011/Individualni-darci-vyznamna-podpora-pro-cesky-neziskovy-sektor.html>
- [17] Jak darovat. *Neziskovky* [online]. [cit. 2013-08-02]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1455/512/darcovstvi/jak-darovat/>
- [18] Neziskové organizace, jejich řízení, prosperita a společenský význam. VLADIMÍR VOJÍK. *VŠE: Fakulta podnikohospodářská* [online]. [cit. 2013-08-01]. Dostupné z: <http://frotor.fs.cvut.cz/doc/46.pdf>
- [19] Občanské aktivity: Konání veřejných sbírek. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2013-07-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obcanske-aktivity-118893.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>
- [20] Proč darovat. *Neziskovky* [online]. [cit. 2013-08-02]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1457/512/darcovstvi/proc-darovat/>

[21] Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. [online]. *Vláda České republiky* [cit. 2013-10-02]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/>

[22] Usnesení Vlády České republiky ze dne 1. února 2010 č. 92. *Vláda České republiky* [online]. 2010 [cit. 2013-08-14]. Dostupné z: http://www.speleo.cz/Data/files/Sekretari%C3%A1t/Zbytek/UV_92-2010.pdf

[23] Výpis z Rejstříku evidovaných právnických osob. *Ministerstvo kultury* [online]. 2013 [cit. 2013-10-11]. Dostupné z: http://www3.mkcr.cz/cns_internet/CNS/Detail_cpo.aspx?id_subj=1544&str_zpet=Seznam_CPO.aspx

Legislativa

[24] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

[25] Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech

[26] Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

[27] Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech

[28] Zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech

[29] Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

[30] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

[31] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Ostatní zdroje

[32] Výroční zpráva Oblastní charity Klatovy 2012

Seznam příloh

Příloha A: Ekonomické výsledky jednotlivých středisek Oblastní charity Klatovy
k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Příloha A: Ekonomické výsledky jednotlivých středisek Oblastní charity Klatovy k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Ekonomické výsledky v tis. Kč		OCH Klatovy celkem	CHOS	DPS + Měčín	DMD	CHPS	OSA	SOP	NPZ Chapadlo	NPZ Budík
Příjmy	Veřejná zakázka	3 770			1 979				946	845
	Tržby zdravotní pojišťovny	1 585	1 276	309						
	Tržby za vlastní výkony	6 800	1	5 022	261	1 236	280			
	Dotace MPSV	4 604		2 156		1 545	639	264		
	Dotace Město Klatovy	185		185						
	Ostatní dotace (Plz. kraj, obce, ÚP)	671		296		257		118		
	Ostatní příjmy	110	3	45	24	12		5	20	1
	Přijaté dary	383		38	236	99			10	
	Tříkrálová sbírka	366		276	43	19		3	14	11
	Výnosy celkem	18 474	1 280	8 327	2 543	3 168	919	390	990	857
Výdaje	Materiálové náklady	2 137	94	1 408	49	328	1	120	37	100
	Spotřeba energie	885		577	219	48	2	3	36	
	Služby	1 437	131	496	323	184	33	29	82	159
	Mzdové náklady	9 018	710	3 306	1 349	1 739	655	197	614	448
	Sociální a zdravotní pojištění	3 287	258	1 220	476	658	224	63	222	166
	Ostatní náklady	218	10	114	38	53			3	
	Odpisy	1 400		1 170	153	59			18	
	Výdaje celkem	18 382	1 203	8 291	2 607	3 069	915	412	1 012	873
	Hospodářský výsledek	92	77	36	-64	99	4	-22	-22	-16

Abstrakt

TOUŠOVÁ, Oldřiška. *Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 72 s., 2014.

Klíčová slova: neziskové organizace, účetnictví, financování, dotace

Předložená bakalářská práce s názvem *Specifika účetnictví a financování vybrané neziskové organizace* je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části je vymezen neziskový sektor a neziskové organizace, uvedeny jejich charakteristické znaky, definovány základní druhy nestátních neziskových organizací v České republice a zaznamenán jejich počet od roku 1990 do roku 2012. Stručně jsou v této části také popsány České účetní standardy a charakterizováno financování neziskových organizací. V praktické části je představena Oblastní charita Klatovy a její ekonomické výsledky, kterých dosáhla v roce 2012. Dále je zde stručně nastíněno účetnictví Oblastní charity Klatovy a poté jsou vymezena specifika účetnictví i financování této organizace, což bylo hlavním cílem této práce. Na konci jsou shrnuty poznatky a navrženy další způsoby financování Oblastní charity Klatovy.

Abstract

TOUŠOVÁ, Oldřiška. *Specifics of accounting and financing of the particular non-profit organization*. Bachelor Thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 72 p., 2014.

Key words: non-profit organization, accounting, financing, subsidy

The topic of the submitted bachelor thesis is Specifics of accounting and financing of the particular non-profit organization and the thesis is divided into a theoretical and a practical part. In the theoretical part there is a definition of the non-profit sector and non-profit organizations and their characteristics. The basic types of non-profit organizations in the Czech Republic are also defined there as well as reference to their number from 1990 to 2012. This section also briefly describes the Czech accounting standards and the aspects of financing non-profit organizations. In the practical part there is introduction of the Regional Charity Klatovy and its economic results achieved in 2012. There is also a brief description of accounting of Regional charity Klatovy and then there is outline of the specifics of accounting and financing this organization, which was the main objective of this bachelor thesis. At the end of this thesis the information is summarized and other possibilities of financing the Regional Charity Klatovy are proposed.